DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 30 sierpnia 1947 r.

Nr 21

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

255

USTAWA

z dnia 2 lipca 1947 r.

o upamiętnieniu męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów w Oświęcimiu.

Art. 1. Tereny byłego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu wraz z wszelkimi znajdującymi się tam zabudowaniami i urządzeniami zachowuje się po wsze czasy jako Pomnik Męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów.

Art. 2. Pomnik Męczeństwa w Oświęcimiu obejmuje część terenów dawnego obozu koncentracyjnego w granicach, które szczegółowo określi rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki, wydane w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy po zasięgnięciu opinii Rady Ochrony Pomników Męczeństwa.

Art. 3. Na terenach tych tworzy się Państwowe Muzeum Oświęcim-Brzezinka.

Art. 4. 1. Państwowe Muzeum Oświęcim-Brzezinka ma za zadanie zbieranie i gromadzenie dowodów i materiałów, dotyczących zbrodni hitlerowskich, udostępnianie ich społeczeństwu oraz naukowe ich opracowanie.

2. Zakres działania i organizację muzeum określi statut, nadany przez Ministra Kultury i Sztuki.

Art. 5. Organem opiniodawczym i doradczym w zakresie działalności Muzeum w Oświęcimiu-Brzezince jest Rada Ochrony Pomników Męczeństwa.

Art. 6. Tereny, wymienione w art. 2, podlegają wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa i natychmiastowemu zajęciu przez Ministra Kultury i Sztuki za odszkodowaniem.

Art. 7. Upoważnia się Ministra Kultury i Sztuki do przekazania w całości lub w części wywłaszczonych terenów w zarząd Polskiemu Związkowi byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych oraz do ustalenia zasad administracji gospodarczej.

Art. 8. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Kultury i Sztuki w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych, Odbudowy i Skarbu.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

w/z Minister Kultury i Sztuki:

Leon Kruczkowski

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kocioł

Minister Odbudowy:

Michał Kaczorowski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 sierpnia 1947 r. Nr 52, poz. 265).

256

USTAWA

z dnia 2 lipca 1947 r.

o upamiętnieniu męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów na Majdanku.

Art. 1. Tereny byłego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego na Majdanku wraz z wszelkimi znajdującymi się tam zabudowaniami i urządzeniami zachowuje się po wsze czasy jako Pomnik Męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów.

Art. 2. Pomnik Męczeństwa na Majdanku obejmuje część terenu dawnego obozu koncentracyjnego w granicach, które szczegółowo określi rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki, wydane w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy.

Art. 3. 1. Na terenach tych tworzy się Państwowe Muzeum na Majdanku, którego zadaniem jest: zbieranie i gromadzenie dowodów i materiałów, dotyczących zbrodni hitlerowskich, udostępnianie ich społeczeństwu oraz naukowe ich opracowanie.

2. Zakres działania i organizację Muzeum określi statut, nadany przez Ministra Kultury i Sztuki.

Art. 4. Organem opiniodawczym i doradczym w zakresie działalności Muzeum jest Rada Ochrony Pomników Męczeństwa.

Art. 5. Tereny, wymienione w art. 2, podlegają wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa i natychmiastowemu zajęciu przez Ministra Kultury i Sztuki za odszkodowaniem.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Kultury i Sztuki w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych, Odbudowy i Skarbu.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Józef Cyrankiewicz

w/z Minister Kultury i Sztuki:
Leon Kruczkowski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Jan Dąb-Kocioł

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 sierpnia 1947 r. Nr 52, poz. 266).

257

USTAWA

z dnia 3 lipca 1947 r.

o popieraniu budownictwa.

Art. 1. Dla skierowania kapitałów prywatnych do inwestycyj celowych z gospodarczego i społecznego punktu widzenia udziela się poparcia budownictwu mieszkaniowemu na zasadach, określonych w przepisach ustawy niniejszej.

Art. 2. 1. Państwo popierać będzie nowe budownictwo prywatne przez:

a) udzielenie pomocy terenowej,

b) udzielenie pomocy materiałowej,

c) wyłączenie nowowzniesionych budowli spod przepisów o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu,

d) ulgi w zakresie danin publicznych.

2. Naprawę budowli, położonych na Ziemiach Odzyskanych, zniszczonych więcej niż w 33%, a na pozostałym obszarze kraju więcej niż w 66%, uważa się za budowę nową.

Art. 3. 1. Osobami, uprawnionymi do korzystania z poparcia Państwa na podstawie przepisów ustawy niniejszej, są:

a) właściciele i użytkownicy nieruchomości,

b) osoby, które nabyły od właściciela prawo przeprowadzania robót budowlanych na własny rachunek w zamian za zarząd i użytkowanie nowowzniesionej budowli lub jej części,

c) następcy prawni i osoby, reprezentujące prawa osób, wymienionych pod lit. a) i b).

2. Przepisy ust. 1 lit. b) odnoszą się również do spółdzielni mieszkaniowo-budowlanych oraz do osób prawnych prawa prywatnego, spółek jawnych, komandytowych i innych spółek, nie będących spółkami handlowymi.

Art. 4. 1. Skarb Państwa oraz związki samorządu terytorialnego wydzielać będą corocznie z posiadanego zapasu ziemi tereny na cele budownictwa mieszkaniowego tak zwartego, jak i luźnego. Własność tych terenów będzie przenoszona w ramach przepisów tytułu III, działu IV prawa rzeczowego na rzecz osób, przystępujących do wznoszenia takich budowli, które korzystać będą z poparcia Państwa na podstawie przepisów ustawy niniejszej.

2. Przepisów art. 102 § 1 prawa rzeczowego nie stosuje się w przypadkach przeniesienia własności na podstawie przepisów ust. 1.

3. W osiedlach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie został jeszcze uchwalony, tereny pod zabudowę zostaną wydzielone w porozumieniu z miejscowymi władzami planowania przestrzennego.

4. W zamian za przeniesienie własności czasowej terenów budowlanych (ust. 1) właściciel pobierze opłatę, której wysokość ustali według zasad, określonych przez Ministra Odbudowy w drodze rozporządzeń, wydawanych w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych.

Art. 5. Minister Odbudowy ustali corocznie drogą obwieszczenia w Monitorze Polskim rozmiar pomocy i ułatwień w nabywaniu materiałów budowlanych oraz warunki ich udzielania.

Art. 6. Nowowznoszone budowle nie podlegają przepisom dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 4, poz. 27).

Art. 7. 1. Nowowznoszone budowle zwalnia się na okres lat 5 od podatku od nieruchomości.

2. Nowowznoszone budowle, jak również przychody z nich płynące, nie mogą być w czasie stosowania ulgi, przewidzianej w ust. 1, obciążone żadnymi ciężarami na rzecz Państwa i związków samorządu terytorialnego.

Art. 8. Lokale mieszkalne w nowowznoszonych budowlach zwalnia się na okres lat 5 od podatku od lokali, jeśli w tym czasie będą zajmowane przez osoby, które poniosły koszt budowy tych lokali (art. 3 i 14) lub w razie ich śmierci przez osoby, które wstępują w ich prawa.

Art. 9. Dochody, płynące z najmu lub użytkowania lokali mieszkalnych w nowowznoszonych budowlach, zwalnia się na okres lat 5 od podatku dochodowego.

Art. 10. W stosunku do budowli, przy budowie których zastosowano obowiązujące w chwili rozpoczęcia budowy standarty i normy, przewidziane dla finansowanego ze środków publicznych pracowniczego budownictwa mieszkaniowego, przedłuża się przewidziany w art. 7, 8 i 9 okres zwolnienia od podatków do lat 10.

Art. 11. Minister Odbudowy w porozumieniu z Ministrem Skarbu będzie określał w drodze rozporządzeń te tereny, na których w celu pobudzenia intensywniejszej, skoncentrowanej odbudowy nowowznoszone budowle korzystać będą z ulg, przewidzianych w art. 7, 8 i 9 w ciągu lat 10, a przy wypełnieniu warunków, określonych w art. 10, w ciągu lat 15.

Art. 12. Zwalnia się od podatku od nabycia praw majątkowych, pobieranego na podstawie dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 106):

a) nabycie prawa własności czasowej w trybie, przewidzianym w art. 4,

b) nabycie praw, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. b),

c) nabycie praw z umowy spółki cywilnej, której celem jest budownictwo, o którym mowa w art. 1.

Art. 13. W sprawach, dotyczących budowli, które korzystają z poparcia Państwa na podstawie przepisów ustawy niniejszej, nie będzie pobierana opłata skarbowa, przewidziana w pozycji 8, części I tabeli opłat skarbowych, stanowiącej załącznik do art. 1 dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 107).

Art. 14. Sumy, wypłacone osobom wymienionym w art. 3 na poczet przyszłego komornego w nowowznoszonych budowlach lub ich częściach, uważa się za sumy wydatkowane na budownictwo mieszkaniowe.

Art. 15. Nie stanowi dochodu w rozumieniu przepisów dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym w brzmieniu obwieszczenia

Ministra Skarbu z dnia 22 lutego 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 99) nadwyżka ze sprzedaży nowowzniesionej budowli lub jej części, jeśli umowa sprzedaży jest tytułem przejścia własności pierwszym po dniu, w którym budowla stała się zdatna do używania w całości i zostanie sporządzona przed upływem terminu obowiązywania ulgi z art. 7, a ponadto jeśli sprzedaż nie jest świadczeniem zawodowym.

Art. 16. 1. Ulgi, przewidziane w art. 7, 8 i 9, służą z samego prawa w trybie określonym w drodze rozporządzenia Ministra Odbudowy, wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

2. Bieg terminu zwolnienia od podatków rozpoczyna się w pierwszym dniu miesiąca, następującego po dniu oddania w najem lub wzięcia w użytkowanie pierwszego lokalu mieszkalnego, a w stosunku do budowli, wzniesionych po dniu 22 lipca 1944 r., a przed wejściem w życie ustawy niniejszej, w pierwszym dniu miesiąca, następującego po dniu wejścia jej w życie.

3. Osoby, powołujące się na zwolnienia przewidziane w art. 12 i 13, powinny udowodnić istnienie warunków zwolnienia.

Art. 17. 1. Przepisów art. 7 — 13 nie stosuje się do tych budowli, które zawierają chociażby jeden lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej większej niż 80m².

2. Jeżeli dla danego osiedla ustalone zostaną przepisy o najmniejszej ilości mieszkańców na lokal bądź na izbę, wówczas zwolnienie od ograniczeń wprowadzonych tymi przepisami dotyczy w budowlach, objętych przepisami dekretu niniejszego, 80 m² powierzchni użytkowej. Wskazanie izb, ulegających wyłączeniu, należy do osoby uprawnionej do dysponowania lokalem (art. 3). Izba, któraby w myśl powyższych zasad miała być częściowo wyłączona spod wspomnianych ograniczeń, podlega w całości tym ograniczeniom.

Art. 18. 1. Z poparcia Państwa w zakresie, przewidzianym przepisami art. 6, 8 i 9 ustawy niniejszej, korzystać będą ponadto:

a) budowle rozbudowywane, nadbudowywane (w odniesieniu do części nowych) oraz budowle niemieszkalne, przebudowane na cele mieszkalne (w odniesieniu do części przebudowanych),

b) budowle poddane naprawie na podstawie przepisów dekretu o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny z dnia 26 października 1945 r. w brzmieniu obwieszczenia Ministra Odbudowy z dnia 26 kwietnia 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 181), jeśli zawierać będą mieszkania o powierzchni użytkowej, nieprzekraczającej w przypadkach, określonych w lit. a) — 80 m², a w lit. b) — 90 m² i z ograniczeniami, wynikającymi z przepisów ust. 3.

2. Dla oceny uprawnień osób, wymienionych w art. 3 ust. 1 lit. b) i ust. 2, miarodajną jest wielkość powierzchni użytkowej tych części budowli, określonych w ust. 1, w stosunku do których poniosły one koszt budowy.

Art. 19. 1. Minister Odbudowy może w drodze rozporządzeń lub instrukcji, wydawanych samodzielnie, a jeżeli chodzi o przepisy lit. b), w porozumieniu z Ministrem Skarbu:

a) podwyższać określoną w art. 17 i 18 granicę powierzchni użytkowej,

b) rozciągać stosowanie ulg, ustanowionych ustawą niniejszą, na budownictwo, korzystające z finansowej pomocy Państwa,

c) zawieszać lub ograniczać na określonych terenach i na określony czas wszystkie lub niektóre ułatwienia i ulgi, przewidziane przepisami ustawy niniejszej.

2. Rozporządzenie i instrukcje te określają zakres, wynikających z przepisów ust. 1, ułatwień i ulg.

3. Przepisy ust. 1 lit. c) nie będą miały zastosowania do przypadków, gdy roboty budowlane zostaną rozpoczęte przed wejściem w życie odnośnych rozporządzeń.

Art. 20. 1. Przepisy art. 6 stosuje się również w budynkach mieszkalnych do lokali, przeznaczonych dla celów innych, niż mieszkaniowe.

2. Minister Odbudowy w porozumieniu z Ministrem Skarbu może rozszerzyć zastosowanie innych ulg, przewidzianych w niniejszej ustawie, na lokale użytkowe w domach mieszkalnych, jeżeli lokale te będą przeznaczone na cele użyteczności publicznej lub też zaspakajanie potrzeb gospodarczych, bądź społecznych, mieszkańców domu.

Art. 21. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc wszelkie przepisy, regulujące w sposób odmienny przedmioty ustawą niniejszą unormowane.

Art. 22. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Odbudowy w porozumie-

niu z Ministrem Skarbu oraz innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 23. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Odbudowy:

Michał Kaczorowski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Czajkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 sierpnia 1947 r. Nr 52, poz. 270).

258

USTAWA

z dnia 4 lipca 1947 r.

o planowej gospodarce energetycznej.

Art. 1. Ze względu na zadania planowej gospodarki energetycznej, a w szczególności elektrycznej, Minister Przemysłu i Handlu po porozumieniu się z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania w drodze rozporządzenia dokonuje podziału Państwa na okręgi energetyczne.

Art. 2. 1. Dla wykonania zadań planowej gospodarki energetycznej w okręgach energetycznych Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Prezesem Centralnego Urzędu Planowania utworzy w drodze zarządzeń zjednoczenia energetyczne posiadające osobowość prawną, jako przedsiębiorstwa państwowe. Koordynowanie działalności zjednoczeń energetycznych, nadzorowanie ich i kontrolowanie należy do Centralnego Zarządu Energetyki, utworzonego w trybie przewidzianym w ust. 1 i posiadającego jako przedsiębiorstwo państwowe osobowość prawną.

2. Do zjednoczeń energetycznych i Centralnego Zarządu Energetyki stosuje się odpowiednio przepisy dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o utworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42), o ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

Art. 3. Centralnemu Zarządowi Energetyki lub zjednoczeniom energetycznym może być poruczone w drodze rozporządzenia Ministrów Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych, wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, wykonywanie czynności urzędowych, przewidzianych w art. 5 zdanie 2, art. 8, 16 i 17 ustawy elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 17, poz. 98), dla których właściwe są władze administracji ogólnej.

Art. 4. 1. Minister Przemysłu i Handlu sprawuje naczelną władzę nadzorczą nad Centralnym Zarządem Energetyki i zjednoczeniami energetycznymi.

2. W sprawach dotyczących interesów związków samorządowych Minister Przemysłu i Handlu działa w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych.

3. Na czele Centralnego Zarządu Energetyki i zjednoczeń energetycznych stoją dyrektorzy, których mianuje i zwalnia Minister Przemysłu i Handlu.

4. W kolegialnych organach doradczych i kontrolnych zjednoczeń energetycznych będą reprezentowane zainteresowane związki samorządowe.

5. Statuty Centralnego Zarządu Energetyki i zjednoczeń energetycznych nadane przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Administracji Publicznej oraz Ziem Odzyskanych i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania nie później niż w 6 miesięcy od wydania odpowiednich zarządzeń, określonych w art. 2, ustalą szczegółowo organy, ich skład, sposób powoływania, szczegółowy zakres ich czynności oraz uprawnienia władzy nadzorczej.

Art. 5. 1. Zjednoczenia energetyczne prowadzą gospodarkę elektryczną na zasadach, określonych w art. 6 — 11 ustawy niniejszej.

2. Zjednoczenia energetyczne wykonują nadzór techniczny nad gazowniami. Zakres i sposób wykonywania tego nadzoru unormuje rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 6. 1. Do zjednoczenia energetycznego wchodzą przymusowo wszystkie zakłady elektryczne, położone na terenie danego okręgu energetycznego bez względu na to, czyją własność stanowią, z wyjątkiem zakładów, nie zbywających zawodowo energii elektrycznej, i zakładów, nie związanych z państwową lub okręgową siecią elektryczną.

2. Zakłady elektryczne, zawodowo zbywające energię, obowiązane są na żądanie zjednoczenia energetycznego przyłączyć się do państwowej lub okręgowej sieci elektrycznej

3. Zakłady elektryczne, nie zbywające zawodowo energii elektrycznej, mogą być włączone do zjednoczenia energetycznego w drodze zarządzeń Ministra Przemysłu i Handlu, wydanych w porozumieniu z ministrem właściwym ze względu na rodzaj zakładu elektrycznego i na warunkach, ustalonych w tych zarządzeniach.

4. Zakłady elektryczne, nie wchodzące do zjednoczenia energetycznego, podlegać będą nadzorowi technicznemu, gospodarczemu i taryfowemu terytorialnie właściwego zjednoczenia energetycznego. Zakres i sposób wykonywania tego nadzoru unormuje rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 7. 1. Zjednoczenie energetyczne z mocy samego prawa zarządza wszystkimi zakładami elektrycznymi, wchodzącymi w jego skład, i eksploatuje te zakłady na własny rachunek. Na wniosek właściwej rady narodowej Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej lub Ministrem Ziem Odzyskanych w uzasadnionych przypadkach będzie przekazywać związkowi samorządowemu na określonych warunkach rozdzielanie energii elektrycznej.

2. Wszystkie umowy, na mocy których zakład elektryczny był w użytkowaniu osób trzecich, ulegają rozwiązaniu z samego prawa od daty przejęcia zakładu elektrycznego przez zjednoczenie energetyczne.

3. Sposób i tryb przejmowania, zakres uprawnień zjednoczenia energetycznego przy wykonywaniu zarządu i eksploatacji, jak również sposób uregulowania wzajemnych roszczeń pomiędzy właścicielami a dotychczasowymi użytkownikami zakładów elektrycznych z tytułu umów przedterminowo rozwiązanych w myśl ust. 2 ustali rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych.

Art. 8. 1. Zjednoczenie energetyczne wchodzi we wszystkie prawa przejętego w zarząd i eksploatację zakładu elektrycznego i przejmuje związane z dotychczasową eksploatacją zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym, zobowiązania na rzecz osób prawnych prawa publicznego, wszelkie zobowiązania w przedmiocie dostawy energii elektrycznej oraz zobowiązania mające swe źródło w stosunku pracy.

2. Sposób spłaty przez właścicieli zakładów elektrycznych zobowiązań, związanych z ich dotychczasową eksploatacją, które w myśl ust. 1 nie będą przejęte przez zjednoczenia energetyczne, ustali rozporządzenie Ministrów: Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 9. Zjednoczenie energetyczne płaci samorządom, spółdzielniom i związkom spółdzielni, jako właścicielom zakładów elektrycznych, przejętych w zarząd i eksploatację w myśl art. 6, odpowiednią opłatę, której wysokość określają corocznie Ministrowie: Przemysłu i Handlu, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych po porozumieniu się z Ministrem Skarbu i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania przy uwzględnieniu wysokości obrotu, wartości zakładu i kapitałów inwestowanych, jak również przy wzięciu pod uwagę dotychczasowych dochodów osiąganych przez właściciela. Wysokość opłaty dla każdego związku samorządowego będzie ustalona oddzielnie i po wysłuchaniu zainteresowanej rady narodowej.

Art. 10. Wszelkie spory, mogące powstać z tytułu wykonywanego zarządu i eksploatacji pomiędzy zjednoczeniami energetycznymi a właścicielami lub dotychczasowymi użytkownikami zakładów elektrycznych, podlegają rozpatrzeniu przez komisje rozjemcze, których sposób powoływania i tryb postępowania ustali rozporządzenie Ministrów: Przemysłu i Handlu, Administracji Publicznej oraz Ziem Odzyskanych, wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości. Komisje te rozstrzygać będą

również spory z tytułu dotychczasowej eksploatacji elektrowni samorządowych przez zjednoczenia energetyczne.

Art. 11. Cenę sprzedażną energii elektrycznej, jak również wysokość opłat, ponoszonych przez odbiorców na rzecz zakładów elektrycznych, bez względu na to, w czyim zarządzie i eksploatacji się znajdują, ustala Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych oraz Prezesem Centralnego Urzędu Planowania, a w stosunku do gospodarstw wiejskich — w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 12. Do czasu utworzenia zjednoczeń energetycznych w trybie i na zasadach niniejszej ustawy uprawnienia i obowiązki zjednoczeń energetycznych, wynikające z przepisów niniejszej ustawy, dotyczą zjednoczeń energetycznych, utworzonych zarządzeniami Ministra Przemysłu przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 13. Postanowienia koncesji i umów koncesyjnych, uprawnień rządowych i zezwoleń, niezgodne z przepisami niniejszej ustawy lub rozporządzeń i zarządzeń na jej podstawie wydanych, uchyla się bez prawa stron do jakichkolwiek roszczeń z tego tytułu.

Art. 14. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 15 lipca 1920 r. o zmianie cen za dostarczanie energii elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr 70, poz. 466).

Art. 15. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom: Przemysłu i Handlu, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości, Pracy i Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 16. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Czajkowski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chajn

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Kazimierz Rusinek

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kocioł

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 sierpnia 1947 r. Nr. 52, poz. 271).

259

USTAWA

z dnia 2 lipca 1947 r.

o Planie Odbudowy Gospodarczej.

DZIAŁ I.

Postanowienia wstępne.

Art. 1. 1. Ustala się Narodowy Plan Gospodarczy na lata 1947 — 1949, pod nazwą „Plan Odbudowy Gospodarczej", który w niniejszej ustawie będzie nazywany „Planem".

2. Postanowienia niniejszej ustawy, dotyczące roku 1947, stanowią Narodowy Plan Gospodarczy na ten rok.

Art. 2. Przedmiotem Planu są zadania i środki ich osiągnięcia w zakresie produkcji, inwestycji, konsumcji, zatrudnienia, gospodarki materiałowej, obrotu towarowego z zagranicą, gospo-

darki finansowej oraz wzrostu i podziału dochodu narodowego.

DZIAŁ II.

Podstawowe zadanie Planu.

Art. 3. Podstawowym zadaniem gospodarstwa narodowego w okresie 1947 — 1949 jest podniesienie stopy życiowej pracujących warstw ludności powyżej poziomu przedwojennego.

Art. 4. Osiągnięcie zadania, o którym mowa w art. 3, nastąpi drogą:

a) utrwalenia ustroju i przebudowy struktury społeczno-gospodarczej kraju;

b) wyrównania szkód wojennych;

c) scalenia Ziem Odzyskanych z resztą kraju, z wszechstronnym wykorzystaniem w gospodarstwie narodowym szerokiego wybrzeża morskiego;

d) rozszerzenia udziału kraju w gospodarstwie światowym;

e) powrotu do kraju Polaków, którzy znaleźli się poza jego granicami w związku z wojną 1939 — 1945, jak również tych, którzy opuścili kraj dla celów zarobkowych;

f) obniżenia kosztów własnych produkcji dóbr i usług oraz wzrostu wydajności czynników produkcji.

Art. 5. Utrwalenie ustroju i przebudowy struktury społeczno-gospodarczej kraju nastąpi drogą zwiększenia udziału przemysłu i usług w ogólnej produkcji, tworząc podstawy do zwiększenia zatrudnienia rezerw pracy na wsi przez intensyfikację produkcji rolnej i zajęcia uboczne, do późniejszej całkowitej likwidacji przeludnienia rolniczego i do pełnego wykorzystania sił roboczych w mieście.

Art. 6. Wyrównanie szkód wojennych dokonywane będzie w sposób odpowiadający zamierzeniom w zakresie odbudowy gospodarstwa narodowego, tworzenia podstaw do zmian w jego strukturze i wielkości w następnych okresach narodowych planów gospodarczych oraz z uwzględnieniem zabezpieczenia majątku narodowego przed dalszą dekapitalizacją.

Art. 7. 1. Scalenie Ziem Odzyskanych z resztą kraju nastąpi przez dalsze osadnictwo na Ziemiach Odzyskanych i sharmonizowanie całości aparatu produkcyjnego kraju w zakresie rolnictwa, przemysłu i usług.

2. Dla wykorzystania wybrzeża morskiego stworzone będą warunki do:

a) zwiększenia udziału kraju w handlu światowym oraz rozwoju żeglugi morskiej i przybrzeżnej;

b) powstawania i rozwoju przemysłu przetwórczego i usług, związanych z morzem i portami;

c) zwiększenia udziału zawodów, związanych z pracą na wybrzeżu i na morzu, w strukturze zawodowej kraju.

Art. 8. Dla zwiększenia udziału kraju w gospodarstwie światowym dążyć się będzie do zwiększenia obrotów towarowych z zagranicą oraz uzyskania zagranicznych kredytów na odbudowę gospodarstwa narodowego.

Art. 9. Prowadzić się będzie dalszą akcję osadniczą oraz polepszać warunki osadnictwa i zatrudnienia dla Polaków powracających do kraju, a w szczególności stworzy się warunki powrotu dla dawnej emigracji zarobkowej.

Art. 10. 1. Obniżenie kosztów własnych produkcji dóbr i usług nastąpi przez właściwą organizację produkcji, podniesienie wydajności maszyn i pracy ludzkiej oraz oszczędną gospodarkę materiałową.

2. Realizowanie zasady oszczędnej gospodarki materiałowej następować będzie drogą wprowadzenia w życie systemu norm użycia środków produkcji i normatywów środków obrotowych.

DZIAŁ III.

Zadania główne Planu w zakresie produkcji.

ROZDZIAŁ I.

Rolnictwo.

Art. 11. W rolnictwie stworzone zostaną warunki umożliwiające:

a) osiągnięcie w r. 1949 średniego wskaźnika produkcji na głowę ludności co najmniej 110, przyjmując przeciętną z lat 1936 — 1938 za 100;

b) osiągnięcie w końcu 1948 r. samowystarczalności w zakresie podstawowych arty-

kułów żywnościowych jedynie z wyjątkiem mleka i tłuszczu;

c) pokrywanie w większym stopniu zapotrzebowania na surowce przemysłowe pochodzenia rolniczego;

d) podjęcie w r. 1947 eksportu niektórych artykułów rolniczych i stopniowy jego rozwój.

Art. 12. W dziedzinie przebudowy struktury ludnościowej i agrarnej nastąpi:

a) zbliżenie do najwłaściwszego stopnia zagęszczenia ludności rolniczej w drodze zakończenia akcji repatriacyjnej, dalszej migracji wewnętrznej i kształtowania odpływu ludności ze wsi do miast i przemysłu;

b) dalsza realizacja reformy rolnej przez rozparcelowanie co najmniej 60% użytków przeznaczonych na parcelację z istniejącego zapasu ziemi, dalsze nadawanie tytułu własności, scalenie około 460.000 ha, prawna regulacja obrotu ziemią i dziedziczenia dla zahamowania zbytniego rozdrabniania gospodarstw;

c) dalsza odbudowa gospodarstw zniszczonych i zabudowa nowopowstałych, z zapewnieniem szczególnej opieki nad gospodarstwami powstałymi z osadnictwa i reformy rolnej;

d) stopniowy rozwój prac w zakresie melioracji podstawowych oraz na obszarach objętych akcją przebudowy ustroju rolnego również w zakresie melioracji szczegółowych.

Art. 13. W dziedzinie produkcji roślinnej i zwierzęcej nastąpi:

a) likwidacja odłogów w rolniczym roku gospodarczym 1948/49;

b) przemiana przedwojennej struktury zasiewów na korzyść roślin przemysłowych i pastewnych oraz stopniowe upowszechnienie zmianowania i rejonizacji produkcji, przy czym w stosunku do gospodarstw chłopskich stosowane będą środki dla zwiększenia powierzchni pod uprawy specjalne i szlachetniejsze;

c) zwiększenie udziału artykułów zwierzęcych w ogólnej produkcji rolniczej;

d) rozwój rybołówstwa śródlądowego i morskiego.

Art. 14. W dziedzinie zaopatrzenia w podstawowe środki produkcji nastąpi:

a) zwiększenie zaspokojenia potrzeb nawozowych gospodarstw rolnych drogą dalszej rozbudowy przemysłu nawozowego (art. 28) oraz importu; przystąpi się do poszukiwania własnych złóż soli potasowych;
stworzone zostaną warunki do zużycia nawozów sztucznych pod plon 1949 r. w wysokości ponad 1 milion ton;

b) zwiększenie zaspokojenia potrzeb w zakresie siły pociągowej drogą podjęcia krajowej produkcji traktorów (art. 28) oraz importu traktorów i koni;
stworzone zostaną warunki do osiągnięcia w roku 1949 siły pociągowej, odpowiadającej liczbie 13,7 koni na 100 ha ziemi uprawnej;

c) dalsza rozbudowa przemysłu maszyn i narzędzi rolniczych (art. 28) przy zachowaniu warunków standaryzacji fabrykatu;

d) stopniowa mechanizacja rolnictwa na podstawie indywidualnego i zespołowego użytkowania maszyn.

Art. 15. W zakresie zadań wymienionych w art. 13 i 14 dążyć się będzie do osiągnięcia:

	1947	1948	1949
A. W zakresie produkcji roślinnej w normalnych warunkach klimatycznych:			
Powierzchni zasiewów ogółem . . . tys. ha	12.400	14.100	14.800
„ „ zbóż . . . . „ „	7.400	8.625	9.160
„ uprawy ziemniaków . . . „ „	2.000	2.300	2.400
„ „ buraków cukrowych „ „	200	220	238
„ „ roślin oleistych . „ „	58	80	100
„ „ roślin włóknistych „ „	47	70	80
„ „ nasion i sadzeniaków kwalifikowanych*) „ „	60	80	110

*) Łącznie z obsiewami.

		1947	1948	1949
Plonów z ha żyta	q	9,9	10,6	11,2
„ „ „ pszenicy	„	10,2	11,0	11,8
„ „ „ ziemniaków	„	115	118	120
„ „ „ buraków cukrowych	„	170	175	180
Zbiorów pszenicy	tys. ton	1.040	1.408	1.628
„ żyta	„ „	3.910	4.860	5.488
„ ziemniaków	„ „	23.000	27.140	28.800
„ buraków cukrowych	„ „	3.400	3.850	4.280
„ roślin oleistych	„ „	40	64	90
„ włókna lnu i konopi	„ „	12	20	26

B. W zakresie produkcji zwierzęcej:

		1947	1948	1949
Pogłowia koni ogółem	tys. szt.	2.000	2.290	2.470
„ „ roboczych	„ „	1.560	1.780	1.920
„ bydła ogółem	„ „	4.300	4.730	5.200
„ krów	„ „	3.000	3,270	3.600
„ świń	„ „	5.300	8.000	9.000
„ owiec	„ „	825	950	1.100
Produkcji mleka ogółem	mil. l.	3.900	4.600	5.400
„ „ przeciętnie na krowę	l.	1.300	1.400	1.500
„ mięsa wołowego	tys. ton	63,7	74,3	81,0
„ „ wieprzowego	„ „	381,6	592,0	685,0
„ „ ogółem	„ „	445,3	666,3	766,0
„ tłuszczu handlowego wieprzowego	„ „	84,0	129,6	150,0
„ wełny	„ „	1,3	1,5	1,7
„ jaj	mil. szt.	1.920	2.560	3.200
Połowów ryb morskich	tys. ton	45,0	65,0	83,0
„ „ słodkowodnych	„ „	9,0	15,0	21,0

C. W zakresie zaopatrzenia w podstawowe środki produkcji:

		1947	1948	1949
Zużycia nawozów sztucznych—czystego składnika	tys. ton	142	179	250
Zaopatrzenia w maszyny i narzędzia rolnicze w cenach z r. 1937	mil. zł	34,5	45,0	54,5
Siły pociągowej w przeliczeniu na konie	tys. szt.	1.640	1.890	2.000
Produkcji surowicy przeciwróżycowej i przeciwpomorowej w cenach z r. 1946	mil. zł	99,0	132,0	150,0

Art. 16. W zakresie odbudowy Ziem Odzyskanych dążyć się będzie do osiągnięcia następującego udziału tych ziem w ogólnej produkcji rolniczej kraju (art. 15):

		1947	1948	1949
Powierzchni zasiewów ogółem	tys. ha	3.100	3.700	4.000
„ „ pszenicy	„ „	320	370	380
„ „ żyta	„ „	820	1.045	1.200
„ upraw roślin oleistych	„ „	16	28	40
„ „ „ włóknistych	„ „	12	22	25
„ „ ziemniaków	„ „	440	520	570
„ „ buraków cukrowych	„ „	60	75	88
Pogłowia koni	tys. szt.	380	480	550
„ bydła ogółem	„ „	750	900	1.050
„ krów	„ „	500	610	730
„ świń	„ „	900	1.700	2.200

Art. 17. W dziedzinie usług, służących podnoszeniu produkcji rolniczej nastąpi:

a) rozbudowa szkolnictwa rolniczego (art. 66);

b) rozszerzenie zasięgu i zakresu działania przysposobienia rolniczego;

c) zorganizowanie aparatu fachowej i społecznej obsługi wsi oraz rozbudowa aparatu spółdzielczego, służącego potrzebom gospodarki wiejskiej;

d) zorganizowanie i zagospodarowanie państwowych przedsiębiorstw produkcyjnych i obsługujących rolnictwo poprzez działalność w zakresie ośrodków kultury rolnej, produkcji nasion, gospodarki traktorowej i hodowli zwierząt zarodowych;

e) rozbudowa aparatu służącego potrzebom ochrony roślin i zwierząt przed chorobami i szkodnikami.

Art. 18. W dziedzinie innych środków polityki gospodarczej i organizacji rolnictwa, aniżeli wymienione w art. 12, 13, 14 i 17, nastąpi:

a) kształtowanie cen artykułów rolnych i obciążeń gospodarstw wiejskich, stwarzające podstawy rentowności gospodarki (art. 89, ust. 2 lit. a) oraz zapewniające konieczne przesunięcia w strukturze wewnętrznej produkcji rolniczej (art. 89, ust. 2 lit. c);

b) w specjalnych przypadkach popieranie finansowe, w szczególności poprzez premiowanie oraz ulgi podatkowe — zarówno z tytułu ogólnych osiągnięć ilościowych w określonych działach produkcji rolniczej, jak i osiąganych wyników jakościowych;

c) kontraktowanie niektórych upraw;

d) ochrona prawna dla podniesienia jakości i wielkości produkcji;

e) rozbudowa i przebudowa przemysłu rolnego;

f) rozbudowa systemu ubezpieczeń w rolnictwie;

g) upowszechnienie zajęć ubocznych i przemysłu ludowego;

h) ostateczne zorganizowanie i sharmonizowanie państwowego aparatu, służącego potrzebom administracyjnym, planowania i technicznym.

ROZDZIAŁ 2.

Leśnictwo.

Art. 19. 1. Zachowana będzie zasada najwyższej produktywności i ciągłości gospodarstwa leśnego oraz realizowane będzie stopniowe podnoszenie lesistości kraju.

2. Zostaną stworzone warunki dla:

a) produktywizacji istniejącego potencjału zasobów leśnych oraz przemysłu drzewnego przez:

1) racjonalizację metod eksploatacji lasów oraz transportu drewna;

2) unowocześnienie i koncentrację przemysłu drzewnego;

3) rozszerzenie zakresu przemysłowego użytkowania lasów i rozbudowę nowych gałęzi przemysłu chemiczno-drzewnego;

4) podniesienie wydajności przemysłów leśnych;

b) odbudowy gospodarstwa leśnego przez:

1) zalesienie zrębów wojennych, niektórych gruntów rolnych i nieużytków oraz stałe i pełne odnawianie zrębów bieżących;

2) zabiegi mające na celu pielęgnowanie lasów;

3) tymczasowe urządzenie lasów;

4) regulację prawną zagospodarowania lasów niepaństwowych;

c) ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym;

d) równoległego uwzględnienia — obok zadań gospodarczych — również i zadań gospodarstwa leśnego w zakresie kultury i zdrowia publicznego.

Art. 20. Do roku 1949 nastąpi:

1) zalesienie ogólnej powierzchni 290.000 ha, a w tej liczbie — prócz zrębów bieżących — 128.000 ha zrębów wojennych, oraz 22.000 ha nieużytków, niektórych gruntów rolnych i wydm morskich;

2) przeprowadzenie melioracji leśnych na powierzchni 9.000 ha;

3) podwyższenie zdolności przetwórczej zakładów przemysłu drzewnego do 2 mil. m^3 tarcicy oraz 25 tys. m^3 sklejek;

4) podwyższenie wskaźnika wartości produkcji zakładów przemysłu drzewnego w r. 1949 do 270, przyjmując wartość w r. 1946 za 100;

5) podwyższenie w r. 1949 wskaźnika produkcji płyt spilśnionych do 220, przyjmując rok 1946 za 100;

6) podwyższenie w r. 1949 wskaźnika produkcji chemiczno-drzewnej ponad 200, przyjmując rok 1946 za 100;

7) powiększenie udziału lasów Ziem Odzyskanych w wartości ogólnej produkcji przemysłowo-leśnej do około 45%.

ROZDZIAŁ 3.

Przemysł.

Art. 21. Produkcja dóbr konsumcyjnych będzie podniesiona w zakresie dóbr powszechnego użytku, a przede wszystkim podstawowych artykułów przemysłu spożywczego, artykułów włókienniczych, przemysłu odzieżowego, obuwia, leków i artykułów domowego użytku.

Art. 22. Przesuwanie się pierwszeństwa produkcji dóbr konsumcyjnych na dobra wytwórcze będzie dokonywane w miarę realizacji Planu w końcowym jego okresie.

Art. 23. Produkcja dóbr wytwórczych będzie podniesiona:

a) dla umożliwienia rozwoju wytwórczości, zaspokajającej potrzeby konsumcyjne, oraz wytwórczości na eksport;

b) dla usprawnienia transportu;

c) w zakresie dóbr o krótkim okresie wytwarzania i szybkich efektach produkcyjnych;

d) w przemyśle hutniczym, energetyce, w przemyśle maszyn i ciężkich konstrukcji — w zakresie przyczyniającym się do przezwyciężania wąskich przekrojów i umożliwiającym wyrównanie szkód wojennych w ramach całości Planu i z uwzględnieniem możliwości importowych.

Art. 24. W ramach gospodarki publicznej dążyć się będzie do koncentracji produkcji w zakładach najlepiej wyposażonych technicznie i najtaniej produkujących — z uwzględnieniem założeń polityki osiedleńczej danego okręgu terytorialnego. W szczególności dotyczy to tych gałęzi przemysłu, których zdolność produkcyjna nie może być w pełni wykorzystana z powodu braku surowców lub materiałów pomocniczych.

Art. 25. Technika produkcji zostanie oparta na:

a) zastosowaniu zasad naukowej organizacji pracy;

b) wprowadzeniu metod produkcji taśmowej oraz stopniowej mechanizacji wewnętrznego transportu i automatyzacji procesów produkcyjnych;

c) rozwoju wynalazczości krajowej i badań naukowo-technicznych oraz wyzyskaniu doświadczeń i wynalazczości zagranicznej;

d) wykorzystaniu materiałów zastępczych;

e) systematyzacji programów produkcyjnych i ustaleniu właściwej współpracy pomiędzy poszczególnymi zespołami w zakresie półfabrykatów, surowców i artykułów technicznych.

Art. 26. Zmniejszenie kosztów własnych produkcji i obniżenie wydatków nieprodukcyjnych nastąpi przez:

a) oszczędności i zastosowanie norm zużycia energii, paliw, surowców, półfabrykatów i materiałów pomocniczych;

b) rozwinięcie akcji pełnego wykorzystania wszelkiego rodzaju surowców odpadkowych i złomu;

c) opracowanie i wprowadzenie w życie norm zatrudnienia celem likwidowania przerostów zatrudnienia;

d) rozszerzenie obowiązku stosowania technicznych norm wydajności pracy;

e) podniesienie kwalifikacji fachowych robotników, inżynierów, techników i personelu technicznego.

Art. 27. Równolegle z powiększeniem ilości produkowanych dóbr dążyć się będzie do podnoszenia ich jakości.

Art. 28. 1. W gospodarce publicznej:

A. Ustala się wartość produkcji przemysłowej:

		1947	**1948**	**1949**
w cenach z r. 1937	mild. zł	9,8	12,3	14,9
w cenach z r. 1946	mild. zł	307,8	395,7	485,1

B. Wzrost wartości produkcji przemysłowej w cenach z r. 1946 wyniesie w r. 1949 około 140% w porównaniu do 1946 r.

C. Ustala się produkcję ważniejszych artykułów przemysłowych:

Przemysł paliw i energetyczny

		1947	**1948**	**1949**
Węgiel kamienny	mil. ton	57,5	67,5	77,5
Koks	„ „	4,3	5,8	6,8
Ropa naftowa	tys. ton	135,0	155,0	195,0
Gaz płynny i gazolina	„ „	5,0	12,0	16,0
Energia elektryczna	mild. kWh	6,8	7,4	8,4

Przemysł hutniczy

Ruda żelazna	tys. ton	600	700	850
Surówka żelazna (w przeliczeniu na martenowską)	„ „	995	1.200	1.300
Stal surowa	„ „	1.423	1.750	2.000
Odlewy stalowe	„ „	33	33	33
Wyroby walcowane	„ „	1.000	1.125	1.300
Ruda cynku	„ „	744	928	1.022
Cynk	„ „	80	90	110
Blacha cynkowa	„ „	32,6	38,5	50,5
Ołów	„ „	9,6	15,0	20,0

Przemysł metalowy

Obrabiarki do metali i drzewa . .	tys. szt.	4,2	6,0	6,4
Maszyny i narzędzia rolnicze . . .	tys. ton	27,3	33,6	39,8
Parowozy	szt.	200	270	300
Wagony towarowe	tys. szt.	12,0	15,0	16,6
Samochody ciężarowe	„ „	—	0,2	3,0
Ciągniki	„ „	0,3	1,2	2,0
Motocykle	„ „	1,0	4,0	6,0
Kotły i zbiorniki	tys. ton	4,3	5,7	8,8
Narzędzia do obróbki metali . . .	„ „	1,3	1,6	1,7
Gwoździe	„ „	26,5	31,5	39,5
Rowery	tys. szt.	60	110	130

Przemysł elektrotechniczny

Aparaty i narzędzia elektryczne . .	ton	45	60	75
Sprzęt rozdzielczy wysokiego i niskiego napięcia	„	500	615	995
Kable	tys. ton	5,0	6,5	9,8
Akumulatory	„ „	1,0	1,2	1,7
Żarówki	mil. szt.	10,5	19,5	22,0
Aparaty telefoniczne	tys. szt.	55	110	138

Przemysł chemiczny

		1947	1948	1949
Azotniak	tys. ton	116,8	160,0	180,0
Saletrzak	,, ,,	66,5	202,0	245,8
Superfosfat	,, ,,	263,3	310,5	340,9
Kwas siarkowy	,, ,,	176,0	246,0	276,0
Karbid (bez używanego na nawozy sztuczne)	,, ,,	40,0	50,0	60,0
Barwniki	tys. ton	1,6	1,8	2,0
Elektrody węglowe	,, ,,	10,0	15,5	25,5
Soda kaustyczna	,, ,,	30,0	65,0	80,0
Soda kalcynowana	,, ,,	113,0	180,0	200,0
Mydła różne	,, ,,	15,5	19,8	45,9
Węglopochodne	,, ,,	526,7	712,9	781,9

Przemysł włókienniczy

Przędza bawełniana	tys. ton	68,0	85,0	109,0
Tkaniny bawełniane	mil. m	270,0	330,0	400,0
Przędza wełniana	tys. ton	28,0	38,6	51,9
Tkaniny wełniane	mil. m	32,0	45,0	60,0
Przędza lniana	tys. ton	9,2	10,0	11,0
Tkaniny lniane	mil. m	25,5	30,0	36,0
Przędza jutowa	tys. ton	13,5	15,9	17,5
Jedwab sztuczny	,, ,,	5,3	8,6	12,0
Tkaniny jedwabne	mil. m	16,0	18,0	20,0
Włókna cięte	tys. ton	7,2	9,6	20,0
Włókna syntetyczne	ton	5,0	20,0	100,0
Wyroby dziane	tys. ton	5.8	8,5	13,0

Przemysł skórzany

Skóry twarde	tys. ton	9,2	9,6	14,0
Skóry miękkie	mil. m^2	1,8	3,5	3,5
Obuwie skórzane mechaniczne	mil. par	3,3	3,6	4,0
Pasy transmisyjne	tys. ton	0.45	0,46	0.50

Przemysł papierniczy

Celuloza	tys. ton	90,0	105,0	115,0
Miazga drzewna	,, ,,	102,0	112.0	116,0
Papier	,, ,,	200.0	230,0	250,0
Tektura	,, ,,	30,8	34,9	37,4
Zeszyty	mil. szt.	110,0	120,0	140,0

Przemysł materiałów budowlanych

Cement	mil. ton	1,5	1,7	2,0
Cegła	mil. szt.	514,3	666,0	937,9
Gips palony	tys. ton	22,0	45,0	70,0
Wapno palone	mil. ton	0,5	0,8	0,8
Szkło taflowe	mil. m^2	11,0	12,4	12,4
Papa dachowa	,, ,,	32,0	35,0	41,0
Porcelana	tys. ton	7,4	10,8	13,4

Przemysł drzewny

Meble różne	tys. szt.	890	1.079	1.160
Meble seryjne	tys. kompl.	9,0	12,2	15,3

Przemysł spożywczy

		1947	1948	1949
Cukier	tys. ton	442,0	520,0	600,0
Olej surowy	„ „	32,0	43,0	55,0
Margaryna	„ „	8,0	16,0	26,0
Konserwy mięsne i rybne	„ „	6,5	16,0	24,3
Piwo	mil. hl.	1,0	1,2	1,3
Cukierki i czekolada	tys. ton	10,1	11,1	11,8
Przetwory ziemniaczane (w latach kampanijnych 1947/48, 1948/49 i 1949/50)	„ „	28,0	42,0	63,0

Wyroby monopolowe

		1947	1948	1949
Sól	tys. ton	332,0	342,0	356,0
Papierosy	mild. szt.	12,0	15,1	17,2
Zapałki	mil. pud.	715,0	715,0	750,0
Spirytus surowy 100°	mil. l	70,0	100,0	105,0

2. W gospodarce spółdzielczej stworzone zostaną warunki do osiągnięcia:

A. Wartość produkcji przemysłowej:

		1947	1948	1949
w cenach z r. 1937	mild. zł	0,6	0,9	1,1

B. W roku 1949 wzrostu wartości produkcji przemysłowej w cenach z r. 1946 o około 230% w porównaniu do r. 1946.

3. W gospodarce prywatnej stworzone zostaną warunki do osiągnięcia wartości produkcji przemysłowej i rzemieślniczej:

		1947	1948	1949
w cenach z r. 1937	mild. zł	2,1	2,4	2,8

Art. 29. 1. W gospodarce publicznej:

A, Ustala się wartość produkcji przemysłowej na Ziemiach Odzyskanych (art. 28):

		1947	1948	1949
w cenach z r. 1937	mild. zł	2,3	3,0	3,8
w cenach z r. 1946	„ „	69,6	93,8	121,7

B. Ustala się produkcję ważniejszych artykułów przemysłowych:

Przemysł paliw i energetyczny

		1947	1948	1949
Węgiel kamienny	mil. ton	19,1	24,1	28,5
Koks	„ „	2,1	2,8	3,9
Energia elektryczna	mild. kWh	2,5	2,8	3,2

Przemysł hutniczy

		1947	1948	1949
Surówka żelaza (w przeliczeniu na martenowską)	tys. ton	264,0	367,0	367,0
Stal	„ „	282,0	390,0	450,0
Odlewy stalowe	„ „	9,8	11,3	11,8

Przemysł metalowy

		1947	1948	1949
Wagony towarowe	tys. szt.	10,2	13,1	14,3
Cysterny	" "	0,4	0,7	0,7
Obrabiarki do metali i drzewa . .	" "	0,6	0,7	0,8

Przemysł elektrotechniczny

		1947	1948	1949
Aparaty telefoniczne	tys. szt.	5,5	12,0	18,0
Odbiorniki radiowe	" "	27,0	40,0	80,0

Przemysł chemiczny

		1947	1948	1949
Kwas siarkowy	tys. ton	44,3	90,3	108,3
Superfosfat	" "	57,9	71,4	85,2
Elektrody węglowe	" "	10,0	15,5	25,5

Przemysł włókienniczy

		1947	1948	1949
Tkaniny bawełniane	mil. m	54,0	66,0	80,0
Tkaniny wełniane	" "	2,9	4,1	5,4
Tkaniny lniane	" "	13,6	16,3	22,0
Włókna syntetyczne	ton	5,0	20,0	100,0

Przemysł skórzany

		1947	1948	1949
Skóry twarde	tys. ton	2,0	3,0	4,9
Skóry miękkie	mil. m²	0,15	0,31	0,55

Przemysł papierniczy

		1947	1948	1949
Celuloza	tys. ton	19,0	30,0	33,0
Papier	" "	76,0	85,0	95,0
Tektura	" "	20,0	22,0	25,0

Przemysł materiałów budowlanych

		1947	1948	1949
Cement	mil. ton	0,3	0,4	0,4
Gips palony	tys. ton	10,0	20,0	20,0
Wapno palone	mil. ton	0,2	0,5	0,5
Szkło taflowe	mil. m²	4,2	5,5	5,5

Przemysł spożywczy

		1947	1948	1949
Cukier	tys. ton	133,0	177,0	222,0
Olej surowy	" "	4,0	7,0	9,0
Margaryna	" "	6,0	13,0	15,0
Konserwy mięsne i rybne	" "	0,5	1,8	2,8
Piwo	mil. hl	0,40	0,46	0,49
Cukierki i czekolada	tys. ton	1,4	2,0	2,3
Przetwory ziemniaczane (w latach kampanijnych 1947/48, 1948/49 i 1949/50)	" "	7,0	12,0	21,0

Wyroby monopolowe

		1947	1948	1949
Papierosy	mild. szt.	0,8	0,8	0,8
Zapałki	mil. pud.	271,7	271,7	300,0
Spirytus surowy 100°	mil. l	15,7	15,7	15,7

2. W gospodarce spółdzielczej stworzone zostaną warunki do osiągnięcia wartości produkcji przemysłowej na Ziemiach Odzyskanych:

	1947	1948	1949
w cenach z r. 1937 . . . . mild. zł	0,17	0,28	0,35

3. W gospodarce prywatnej stworzone zostaną warunki do osiągnięcia w przemyśle prywatnym i rzemiośle na Ziemiach Odzyskanych wartości produkcji:

	1947	1948	1949
w cenach z r. 1937 . . . . mild. zł	0,25	0,31	0,44

ROZDZIAŁ 4.

Usługi.

Art. 30. Dążyć się będzie do stopniowego wzrostu produkcji usług celem przygotowania w następnym narodowym planie gospodarczym pełnego i powszechnego zaspokojenia potrzeb wiążących się z rozwojem produkcji i konsumcji.

Komunikacja.

Art. 31. 1. W zakresie komunikacji kolejowej zapewnione zostaną:

a) podwyższenie w r. 1949 wskaźnika przewozu osób do 109, a tonażu przewozów towarowych do 160, przyjmując rok 1938 za 100;

b) powiązanie w istniejącym systemie kolejowym Ziem Odzyskanych z resztą kraju;

c) przygotowanie aparatu kolejowego do wykonania zadań tranzytu do i z krajów basenu naddunajskiego;

d) wzmożenie napraw parowozów i wagonów, zapewniając ciągłość ruchu;

e) podstawy elektryfikacji węzła warszawskiego i górnośląskiego.

2. Stworzone zostaną warunki do osiągnięcia:

		1947	1948	1949
A. W zakresie taboru kolejowego:				
a) parowozów w ruchu . . .	tys. szt.	3,6	4,2	4,8
b) wagonów towarowych w ruchu	„ „	132,0	145,0	160,0
c) wagonów osobowych w ruchu	„ „	6,0	7,5	9,0
B. W zakresie przewozów:				
a) przewożonych osób . . .	mil.	225,0	232,0	247,0
b) osobo-kilometrów	mild.	13,0	12,0	11,2
c) przewożonych towarów . .	mil. ton	84,0	100,0	120,0
d) tono-kilometrów	mild.	29,1	32,5	36,0
C. W zakresie robót drogowych:				
a) odbudowa linii kolejowych .	tys. km	0,5	1,0	1,0
b) odbudowa mostów stałych i prowizorycznych	tys. m	15,0	22,2	23,0

Art. 32. 1. W zakresie komunikacji samochodowej nastąpi:

a) na terenach dostatecznie obsługiwanych przez koleje uruchamianie w niezbędnych przypadkach linii na krótkie odległości o charakterze lokalnym;

b) na terenach słabo obsługiwanych przez koleje uruchamianie linii — nawet na większe odległości;

c) w miastach zniszczonych, a w szczególności w Warszawie, uruchamianie komunikacji osobowej;

d) rozbudowa warsztatów reparacyjnych i produkcji części zamiennych zapewniającą stałość komunikacji samochodowej.

2. Stworzone będą warunki do osiągnięcia w zakresie parku samochodowego:

		1947	1948	1949
a) samochodów ciężar. na chodzie	tys. szt.	30,4	34,4	44,4
b) samochodów osobowych	„ „	16,9	18,9	20,9

Art. 33. 1. W zakresie dróg kołowych nastąpi:

a) stopniowe poprawianie istniejącej sieci drogowej celem całkowitego powstrzymania w r. 1949 jej niszczenia;

b) odbudowa mostów stałych na najważniejszych szlakach;

c) częściowa przebudowa nawierzchni najbardziej zniszczonych dróg.

2. Stworzone zostaną warunki do osiągnięcia:

		1947	1948	1949
a) odbudowy dróg zniszczonych	tys. km	1,0	1,6	1,9
b) odbudowy mostów drogowych	tys. m	8,2	15,4	14,7

Art. 34. 1. W zakresie komunikacji lotniczej:

a) nastąpi wzrost przewozów przy powiększeniu taboru lotniczego w granicach najniezbędniejszych potrzeb;

b) dążyć się będzie do włączenia linii krajowych do międzynarodowego układu linii lotniczych;

c) odbudowane będą najważniejsze dla ruchu zagranicznego lotniska.

2. Stworzone zostaną warunki do osiągnięcia następujących wyników:

		1947	1948	1949
a) osobo-kilometrów	mil.	28,5	60,0	72,0
b) tono-kilometrów	„	4,0	7,5	10,5

Art. 35. 1. W zakresie żeglugi śródlądowej nastąpi przede wszystkim rozszerzenie żeglugi na Odrze i doprowadzenie w r. 1949 tego szlaku do zdolności przewozowej 5 milionów ton w obu kierunkach.

2. Stworzone zostaną warunki do osiągnięcia:

		1947	1948	1949
a) jednostek pływających	szt.	190	450	900
b) tonażu	tys. ton	84,0	195,0	292,0
c) przewożonych towarów	mil. ton	1,56	2,26	2,84

Art. 36. 1. W okresie Planu nastąpi przystosowanie portów do rosnących potrzeb obrotu towarowego z zagranicą, a w zakresie floty morskiej powiększenie stanu przede wszystkim floty rybackiej dla połowów przybrzeżnych i dalekomorskich.

2. Stworzone zostaną warunki do osiągnięcia:

		1947	1948	1949
A. W zakresie taboru:				
a) jednostek pływających	szt.	49	50	60
b) tonażu jedn. pływających	tys. DWT	220,7	223,2	254,2
c) przewożonych towarów	mil. ton	1,2	2,0	2,6
B. W zakresie zdolności przeładunkowej portów:				
Gdynia — Gdańsk	mil. ton	10,7	15,8	19,0
Szczecin	„ „	2,0	4,5	7,0

Łączność

Art. 37. 1. W zakresie poczty i telekomunikacji nastąpi:

a) wzmożenie ilościowe i usprawnienie usług pocztowo- telekomunikacyjnych w kraju, z zagranicą i ze statkami na morzu;

b) odbudowa urządzeń pocztowo-telekomunikacyjnych i radio-komunikacyjnych oraz pocztowego taboru kolejowego i samochodowego.

2. Stworzone zostaną warunki do osiągnięcia:

		1947	1948	1949
a) placówek pocztowych w ilości		4.466	4.800	5.030
b) przesyłek pocztowych na jednego mieszkańca	szt.	25	32	41
c) abonentów telefonicznych . .	tys.	142,0	160,0	185,0
d) rozmów telefonicznych na jednego mieszkańca		14	16	19

Art. 38. 1. W zakresie radiofonizacji nastąpi:

a) udostępnienie usług radia szerokim warstwom ludności przez rozbudowę radiofonii przewodowej i bezprzewodowej w miastach i na wsi;

b) rozszerzenie zasięgu radiostacji w kraju i częściowo na zagranicę przez podniesienie ich mocy.

2. Stworzone zostaną warunki do osiągnięcia:

		1947	1948	1949
a) radioodbiorników	mil. szt.	0,6	0,8	1,0
b) aparatów i punktów odbiorczych na tysiąc mieszkańców	szt.	27	35	43

Wymiana towarowa.

Art. 39. 1. W zakresie aparatu wymiany towarowej nastąpi dostosowanie do potrzeb obrotu przez zmiany w budowie sieci rozdzielczej oraz przez usprawnienie predsiębiorstw, budowę technicznych urządzeń handlowych i szkolenie kadr.

2. Nastąpi uporządkowanie aparatu handlowego oraz ustalenie zasad organizacji hurtu i detalu przy dostosowaniu się przedsiębiorstw handlowych państwowych, spółdzielczych i prywatnych do planu zbytu.

Art. 40. 1. Doprowadzi się do usunięcia handlu pokątnego oraz stworzone zostaną warunki do ograniczenia handlu okrężnego i jarmarcznego przez rozwój aparatu handlowego i organizację domów towarowych i hal targowych.

2. Dążyć się będzie do eliminacji nadmiernych kosztów pośrednictwa oraz zapewnienia przestrzegania ustalonych cen i marż.

Art. 41. Na rok 1948 sporządzony zostanie plan sieci handlowej oraz zbytu w przekroju podmiotowym, przedmiotowym i terytorialnym (art. 39 ust. 2).

DZIAŁ IV.

Zadania główne Planu w zakresie inwestycji.

Art. 42. 1. Ogólna suma inwestycji w okresie Planu, po uwzględnieniu dopływu środków zagranicznych, będzie stanowić około 20% dochodu narodowego.

2. Suma inwestycji w poszczególnych latach Planu nie może być większa, niż na to pozwala stan rozporządzalnych czynników produkcji oraz sprawność aparatu wykonawczego w zakresie reglamentacji spożycia.

Art. 43. 1. W okresie początkowym Planu niedokonana zaległa renowacja istniejącego aparatu produkcyjnego nie będzie w zasadzie objęta planami inwestycyjnymi, o ile plan produkcyjny tego nie wymaga.

2. W końcowym okresie Planu zaległe renowacje w zakładach produkcyjnych będą stopniowo włączane do planów inwestycyjnych, z uwzględnieniem przewidywanego planu produkcyjnego w następnym narodowym planie gospodarczym.

Art. 44. 1. W początkowym okresie Planu inwestycje zapobiegną zmniejszaniu się wartości

ci kapitału wytwórczego w niektórych gałęziach gospodarstwa narodowego z tym, że z zakończeniem okresu Planu dekapitalizacja zostanie całkowicie wstrzymana.

2. Plan inwestycyjny w roku 1949 będzie obejmować nowe inwestycje, wynikające z zadań produkcyjnych początkowego okresu następnego narodowego planu gospodarczego.

3. Nowe inwestycje podejmowane będą tylko w przypadkach konieczności uzupełnienia struktury gospodarczej przy zastosowaniu przepisów dekretu z dn. 2.IV.1946 r. o planowanym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 109).

Art. 45. Przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne korzystać będą z kredytów inwestycyjnych zgodnie z hierarchią potrzeb i zasadami ustalonymi w Planie (art. 94 i 98).

Art. 46. 1. Inwestycje w rolnictwie będą podejmowane z uwzględnieniem zasad, zawartych w art. 12, 13 i 14, według kryterium wielkości produkcji i szybkości efektu produkcyjnego.

2. Spośród inwestycji prywatno-gospodarczych zapewnione będzie pierwszeństwo inwestycjom w zakresie inwentarza żywego i martwego.

3. Inwestycje w kapitale budowlanym prowadzone będą według zasad art. 51.

4. Inwestycje zwiększające kapitał ziemi będą obejmować tylko wydatki związane z wykonaniem reformy rolnej, usuwaniem przyczyn i skutków klęsk żywiołowych i koniecznymi zalesieniami.

5. Inwestycje w zakresie obrotu artykułami rolnymi będą obejmować odbudowę urządzeń z uzupełnieniami, wynikającymi ze zmian w strukturze wsi oraz potrzeb eksportu.

Art. 47. 1. Inwestycje przemysłowe podejmowane będą:

a) w poszczególnych gałęziach przemysłu według kryterium produkcyjności, wynikającego z planu produkcyjnego (art. 21 i 23);

b) w poszczególnych zakładach produkcyjnych według kryteriów wielkości produkcji, szybkości efektu produkcyjnego i obniżenia kosztów produkcji.

2. Inwestycje przemysłowe będą obejmować w zasadzie odbudowę zakładów, których kapitał został tylko częściowo zniszczony.

3. Odbudowa zakładów, których kapitał w budynkach i instalacjach został zniszczony powyżej 50% dawnej wartości, może być podjęta tylko w przypadkach uzasadnionych.

4. Inwestycje elektryfikacyjne obejmować będą odbudowę zniszczeń oraz nowe urządzenia, wynikające z koniecznych uzupełnień na Ziemiach Odzyskanych, jak również ze strukturalnego wzrostu zapotrzebowania energii.

Art. 48. 1. Inwestycje w komunikacji i łączności będą obejmować usprawnienie ruchu na istniejącej sieci komunikacyjnej, pocztowej, telekomunikacyjnej i w portach drogą odbudowy taboru, warsztatów naprawczych oraz urządzeń technicznych, podnoszących przelotność szlaków komunikacyjnych.

2. Inwestycje komunikacyjne będą obejmować rozbudowę istniejącej sieci tylko w nielicznych przypadkach uzupełnienia jej w związku z nową strukturą komunikacyjną i gospodarczą kraju.

3. Inwestycje w zakresie radiofonizacji będą obejmować budowę rozgłośni centralnej oraz budowę radiostacji i urządzeń, rozciągających zasięg radia na cały kraj i częściowo na zagranicę.

Art. 49. W zakresie gospodarki na wybrzeżu morskim inwestycje będą obejmować:

a) odbudowę portów pierwszej klasy, to jest Gdyni, Gdańska i Szczecina, przy czym podstawowe urządzenia tych portów zostaną w zasadzie ukończone w r. 1949;

b) częściowe i prowizoryczne zabezpieczenie nabrzeży w pozostałych portach, prócz portów I klasy, oraz przygotowawcze roboty zabezpieczające wzdłuż całego wybrzeża;

c) powiększenie stanu floty morskiej, w szczególności floty rybackiej dla połowów przybrzeżnych i dalekomorskich;

d) zwiększenie możliwości remontowych stoczni oraz przystosowanie ich w ograniczonym zakresie do budowy taboru morskiego i rzecznego.

Art. 50. Inwestycje w zakresie aparatu wymiany towarowej będą zmierzać drogą budowy koniecznych urządzeń technicznych do dostosowania tego aparatu do rosnących potrzeb wymiany oraz do zmniejszenia jej kosztów.

Art. 51. 1. Inwestycje w zakresie budownictwa stworzą warunki umożliwiające osiedlom wykonywanie ich podstawowych funkcji produkcyjnych i usługowych. Będą one skoncentrowane przede wszystkim w ośrodkach najbardziej zniszczonych i najważniejszych dla struktury gospodarczej, a zwłaszcza w Warszawie oraz na Ziemiach Odzyskanych. Inwestycje budowlane powinny umożliwić rozwój produkcji przemysłowej, zagospodarowanie odłogów rolnych na terenie całego kraju oraz stworzyć warunki dla dalszego osadnictwa na Ziemiach Odzyskanych.

2. Inwestycje budowlane będą obejmować w zasadzie jedynie remonty i odbudowę budynków przy maksymalnym wykorzystaniu obiektów o najmniejszym na danym terenie stopniu zniszczenia. W okresie Planu powinno nastąpić zabezpieczenie wszystkich przewidzianych do odbudowy obiektów zniszczonych, przy czym nakłady na inwestycje budowlane — łącznie z przeprowadzoną jednocześnie właściwą konserwacją obiektów eksploatowanych — zapewnią w końcu okresu Planu powstrzymanie procesów dekapitalizacji w zakresie budownictwa.

3. Inwestycje budowlane podejmowane będą według kryteriów szybkości efektu produkcyjnego oraz znaczenia ich dla produkcji.

4. Rozwiązanie zagadnienia mieszkaniowego w zakresie budowlanym przez wyrównanie różnic pomiędzy poszczególnymi rejonami i ośrodkami kraju nastąpi w okresie następnego narodowego planu gospodarczego.

5. Inwestycje budowlane będą pokrywać potrzeby na poziomie standartów minimalnych, w szczególności:

a) w zakresie zagadnienia mieszkaniowego będą zabezpieczać warstwom pracującym mieszkanie, umożliwiające ciągłą działalność produkcyjną, przy czym podjęta będzie seryjna produkcja domków z elementów przefabrykowanych;

b) w zakresie użyteczności publicznej oraz budownictwa administracyjnego będą odpowiadały poziomowi mieszkaniowemu i możliwościom zaspokajania zasadniczych potrzeb społecznych;

c) w zakresie odbudowy zniszczonych gospodarstw rolnych i budowy nowych — inwestycje, wykonywane przy pomocy Państwa, obejmą budowę jednego budynku gospodarczo-mieszkalnego w gospodarstwie;

d) w zakresie służby zdrowia umożliwią skuteczną walkę z chorobami społecznymi oraz realizację opieki nad matką i dzieckiem.

Art. 52. Dla wykonania zadań Planu z zakresu zdrowia, opieki społecznej, nauki i kultury dokonane będą konieczne nakłady inwestycyjne.

Art. 53. Ustala się następujący orientacyjny rozdział nakładów inwestycyjnych w końcowym okresie Planu w poszczególnych gałęziach gospodarstwa narodowego:

przemysł	49,8%
inne produkcyjne	34,2%
budownictwo mieszkaniowe	7,2%
zdrowie, opieka społeczna, oświata i kultura	6,4%
różne	2,4%

D Z I A Ł V.

Zadania główne Planu w zakresie konsumcji dóbr materialnych oraz zdrowia, opieki społecznej, oświaty i nauki.

R O Z D Z I A Ł 1.

Postanowienia ogólne.

Art. 54. 1. Wzrost zatrudnienia oraz odpowiednia polityka płac i cen zapewnią podnoszenie konsumcji dóbr materialnych i niematerialnych, proporcjonalnie do wzrastającego dochodu narodowego.

2. Dążyć się będzie do wyrównania nieuzasadnionych różnic w poziomie i jakości konsumcji pomiędzy poszczególnymi grupami i warstwami społecznymi oraz różnymi częściami kraju.

ROZDZIAŁ 2.

Konsumcja dóbr materialnych.

Art. 55. 1. Stworzone zostaną warunki do osiągnięcia w r. 1948 w większości artykułów konsumowanych poziomu przedwojennego.

2. Dążyć się będzie do stałego podnoszenia jakości artykułów konsumowanych.

3. Dążyć się będzie do poprawy struktury wyżywienia dla zapewnienia w codziennym odżywianiu niezbędnych ilości odpowiedniego rodzaju środków odżywczych, koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju organizmu ludzkiego.

4. Zaopatrzenie reglamentowane ludności będzie stopniowo znoszone w miarę dostatecznej podaży dóbr nim objętych.

System reglamentowanego zaopatrzenia będzie utrzymany w uzasadnionych przypadkach celem rozszerzenia konsumcji pewnych dóbr.

Art. 56. Stworzone zostaną warunki w zakresie produkcji, obrotu towarowego i rozdziału oraz transportu, umożliwiające konsumcję:

A. Podstawowych artykułów żywnościowych na głowę ludości rocznie:

		1947	1948	1949
Przetworów zbożowych	kg	159	161	164
Strączkowych	„	1	2	3
Ziemniaków	„	240	220	200
Warzyw i owoców	„	59	85	113
Cukru	„	12	15	18
Mięsa, ryb i jaj	„	22	33	42
Tłuszczów	„	6	8	10
Mleka	l	111	131	154
Soli	kg	8,9	8,9	8,9

B. Podstawowych artykułów przemysłowych na głowę ludności rocznie:

		1947	1948	1949
Tkanin bawełnianych	m	8,8	10,8	12,8
„ wełnianych	„	1,2	1,6	2,0
„ jedwabnych	„	0,6	0,7	0,7
„ lnianych	„	0,4	0,5	0,6
Wyrobów dzianych	szt.	1,2	1,9	2,9
Skóry twardej	kg	0,4	0,4	0,6
Skóry miękkiej	dm²	8	15	15
Artykułów gospodarstwa domowego (na zespoły mieszkalne):				
mebli	szt.	0,2	0,2	0,2
naczyń stołowych i kuchennych	kg	1,8	2,6	2,9
naczyń emaliowanych	kg	0,8	0,9	0,9
Papieru	kg	8,2	9,4	10,1
Węgla opałowego	„	349	365	393
Zapałek	pud.	28	29	30
Papierosów	szt.	517	649	736
Środków do prania	kg	1,6	1,6	2,7

C. Podstawowych artykułów zaopatrzenia kobiet w ciąży, matek karmiących, niemowląt i dzieci w wieku przedszkolnym:

		1947	1948	1949
Mleka (w ramach ogólnych ilości wynikających z ust. A)	mil. l	800	816	823
Odżywek witaminowych	tys. ton	31,4	33,0	33,3

Wyprawek dla niemowląt . . .	tys. kompl.	525	570	575
Mydła (w ramach ogólnych ilości wynikających z ust. B) „środki do prania")	tys. ton	1,6	1,7	1,7
Wybranych artykułów sprzętu pierwszej potrzeby dla niemowląt .	tys. kompl.	230	230	230

ROZDZIAŁ 3.

Zdrowie i opieka społeczna.

Art. 57. W zakresie zdrowia i opieki społecznej głównym zadaniem w okresie Planu będzie walka z chorobami społecznymi, stworzenie właściwych warunków dla zwiększenia przyrostu naturalnego oraz produktywizacja osób korzystających z opieki społecznej.

Art. 58. 1. Wzrost realnych płac oraz odpowiednia polityka ubezpieczeń i opieki społecznej zapewnią stopniową poprawę warunków zakładania rodzin oraz wychowania dzieci.

2. Jednocześnie dla realizacji celu, wskazanego w ust. 1, zostaną w okresie Planu wykonane następujące zadania:

a) rozszerzenie opieki lekarskiej nad kobietą ciężarną i matką karmiącą oraz niemowlętami zapewni w poradniach około 4,5 miliona badań lekarskich rocznie, a w domach porodowych pomieszczenie dla 8 tysięcy matek rocznie;

b) kuchnie mleczne będą wydawać do 60 milionów porcji mleka i odżywek rocznie;

c) zapewni się dostawę artykułów potrzebnych do zaopatrzenia niemowląt i dzieci (art. 56 ust. C);

d) zapewni się opiekę dzieciom matek pracującym w godzinach ich pracy;

e) sieć świetlic zapewni miejsca dla 160 tysięcy dzieci, a ogrody jordanowskie dla 25 tysięcy dzieci;

f) zapewni się organizację kolonii i półkolonii oraz dziecińców dla 1,4 miliona dzieci i młodzieży;

3. Opiekę zamkniętą zapewni się przede wszystkim sierotom i półsierotom z okresu wojny.

4. Zakłady zamknięte opieki nad dzieckiem w r. 1949 pomieszczą do 85 tysięcy dzieci.

Art. 59. 1. W stosunku do osób korzystających z opieki społecznej, w szczególności do inwalidów, zastosowany będzie program stopniowego wciągnięcia tych osób do procesów produkcyjnych.

2. W r. 1949 ilość warsztatów szkoleniowych doprowadzona zostanie do 500, co umożliwi przeszkolenie do 8 tys. osób rocznie w samych warsztatach.

3. Warsztaty przemysłowe i ośrodki rolne będą prowadzone nie tylko dla celów szkolenia, ale również jako zarobkowe placówki wytwórcze, zatrudniające osoby korzystające z opieki społecznej.

Art. 60. Dla rozszerzenia zasięgu opieki zapobiegawczo-leczniczej i podniesienia jej wydajności nastąpi:

a) zwiększenie w r. 1949 przelotności szpitali do 1,6 miliona chorych rocznie;

b) zwiększenie w r. 1949 ilości usług w poradniach ogólnych do 10 milionów porad rocznie.

Art. 61. Dla stworzenia podstaw skutecznej walki z chorobami społecznymi nastąpi rozbudowa potrzebnych urządzeń, a w szczególności wzrośnie w r. 1949:

a) ilość świadczeń usług w poradniach przeciwgruźliczych do 8 milionów porad i zabiegów rocznie;

b) przelotność roczna sanatoriów przeciwgruźliczych do 50 tys. chorych rocznie;

c) ilość świadczeń w poradniach przeciwwenerycznych do 5,8 miliona porad i zabiegów rocznie.

Art. 62. 1. W zakresie ubezpieczeń społecznych nastąpi racjonalizacja świadczeń i rozszerzenie zasięgu osobowego ze szczególnym uwzględnieniem ubezpieczenia rodzinnego i na przypadek macierzyństwa.

2. Wartość świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych wzrastać będzie równolegle z wzrostem ogólnego funduszu płac.

3. Wysokość zaopatrzeń emerytalnych oraz rent ubezpieczeń społecznych winna wzrosnąć do poziomu odpowiadającemu właściwemu stosunkowi pomiędzy zaopatrzeniami emerytalnymi lub rentami i płacami grup pracujących.

ROZDZIAŁ 4.

Oświata i nauka.

Art. 63. Stworzone zostaną warunki zapewniające realizację pierwszego etapu zamierzonej reformy szkolnictwa i wychowania.

Art. 64. 1. W zakresie kształcenia w szkołach powszechnych zostaną stworzone warunki do:

a) pomieszczenia w r. 1949 wszystkich dzieci w wieku szkolnym w szkołach podstawowych zorganizowanych i urządzonych w sposób zapewniający skuteczność nauczania;

b) zapewnienia większości dzieci po ukończeniu 5 klas dostępu do szkół zbiorczych pełnozorganizowanych (siedmioletnich);

c) stopniowego wprowadzenia szkoły 8-letniej — w miarę rozporządzania odpowiednią ilością izb i nauczycieli.

2. W końcowym roku Planu osiągnięte zostaną następujące wyniki:

a) powszechne szkoły podstawowe	tys.	23
w tym na Ziemiach Odzyskanych	„	6,8
b) dzieci w szkołach powszechnych	mil.	3,8

Art. 65. Szkolnictwo średnie ogólnokształcące oraz zawodowe typu zasadniczego zapewni dopływ do pracy bądź do specjalnych studiów następujących ilości wychowanków:

		1947	1948	1949
a) ze szkół średnich ogólnokształcących	tys.	16,0	17,5	19,5
b) ze szkół zawodowych typu zasadniczego	„	30,8	36,8	47,5

Art. 66. 1. Celem umożliwienia najszybszego i najlepszego zaspokojenia potrzeb wszystkich gałęzi gospodarstwa narodowego szkolenie zawodowe w okresie Planu oprze się na:

a) kształceniu w 2 — 3-letnich szkołach zawodowych dokształcających, organizowanych częściowo przy warsztatach pracy;

b) kształceniu na kursach dokształcających, prowadzonych przede wszystkim przy warsztatach pracy lub przez zakłady kształcenia zawodowego;

c) masowym przyuczaniu przy warsztatach pracy.

2. Stworzone zostaną warunki pozwalające wyszkolić zawodowo następujące ilości:

		1947	1948	1949
a) w szkołach i na kursach przemysłowych i rzemieślniczych:				
uczniów	tys.	250,0	277,0	296,0
w tym absolwentów	„	54,5	57,5	52,0
b) w szkołach i na kursach rolniczych uczniów	„	30,0	70,0	110,0
w tym absolwentów	„	19,0	45,0	63,0
c) w szkołach i na kursach handlowo - administracyjno - spółdzielczo - gospodarczo - usługowych:				
uczniów	„	22,7	24,0	25,0
w tym absolwentów	„	16,0	19,0	20,0

Art. 67. 1. Dla osiągnięcia najlepszych wyników i oszczędności w wydatkach dążyć się będzie — odpowiednio do możliwości skupienia sił naukowych oraz rozporządzalnych pomieszczeń i pomocy naukowych — do specjalizacji poszczególnych szkół wyższych i akademickich oraz do koncentracji badań naukowych w określonych zakładach.

2. Zostaną stworzone warunki umożliwiające studia oraz ich ukończenie:

		1947		1948		1949	
		stud.	w tym absolw.	stud.	w tym absolw.	stud.	w tym absolw.
a) studia wyższe	tys.	8,5	0,7	12,0	2,5	15,0	3,5
b) studia akademickie	„	68,0	3,5	72,0	4,3	74,0	7,0

Art. 68. 1. Wszelka działalność naukowa będzie organizowana i popierana niezależnie od stopnia jej praktycznej użyteczności, z zapewnieniem jednak szczególnej opieki nad badaniami naukowymi, nastawionymi na osiągnięcie szybkich praktycznych wyników dla postępu wiedzy, kultury i techniki.

2. Celem uzyskania najlepszych wyników zapewni się wszelkim badaniom i pracom naukowym pełną koordynację i jednolitość planowania.

DZIAŁ VI.

Zadania główne Planu w zakresie gospodarki materiałowej.

Art. 69. 1. Gospodarka materiałowa obejmować będzie w zasadzie surowce, półfabrykaty, materiały pomocnicze do produkcji, środki produkcji i ważniejsze artykuły powszechnego spożycia, a przede wszystkim materiały deficytowe, to jest wymagające szczególnej oszczędności w gospodarowaniu.

2. Zapotrzebowania materiałowe ustalane będą na podstawie norm zużycia i zapasów.

3. Rozdział artykułów objętych bilansami materiałowymi, a przede wszystkim artykułów deficytowych, zaspakajać będzie potrzeby gospodarki publicznej, spółdzielczej i prywatnej, zgodnie z hierarchią potrzeb ustaloną w Planie, z uwzględnieniem zdolności produkcyjnej danego rodzaju gospodarki.

Art. 70. Odpowiednio do stopnia wykonania planu produkcji oraz przywozu dążyć się będzie do rozdziału artykułów, objętych gospodarką materiałową, na podstawie załączonych bilansów materiałowych: paliw, żelaza i stali, cynku i blachy cynkowej, drewna i materiałów budowlanych, surowców włókienniczych, tkanin, skór, papieru, surowców chemicznych, ziemiopłodów, mięsa i tłuszczów, cukru.

Art. 71. Stworzone zostaną warunki umożliwiające zestawione w załączniku zużycie na jednego mieszkańca towarów wymienionych w art. 70.

DZIAŁ VII.

Zadania główne Planu w zakresie zatrudnienia.

Art. 72. W wyniku wzrostu produkcji i inwestycji nastąpi wzrost zatrudnienia osiągający pełne wykorzystanie sił roboczych poza rolnictwem.

Art. 73. Przez odpowiednią politykę płac i ogólne warunki pracy oraz życia osiągnie się niezbędny napływ sił roboczych z rolnictwa i niektórych gałęzi usług do przemysłu, a w szczególności do górnictwa węglowego.

Art. 74. Dla robotników rolnych na Ziemiach Odzyskanych stworzone zostaną warunki pracy umożliwiające stałe zagospodarowanie i rozwój ośrodków kultury rolnej, jak również zagospodarowanie majątków przeznaczonych na akcję parcelacyjno-osadniczą.

Art. 75. W zakładach pracy stworzone zostaną warunki umożliwiające zastępowanie robotników wykwalifikowanych robotnikami przyuczonymi oraz zwiększanie udziału kobiecych sił roboczych w czynnościach zawodowych, wykonywanych dotychczas przez mężczyzn.

Art. 76. Oszczędne i racjonalne gospodarowanie siłami roboczymi zostanie zapewnione przez:

a) ustalanie norm zatrudnienia w zakładach pracy;

b) usunięcie przerostów w działach pracy, nie związanych bezpośrednio z produkcją;

c) likwidację w zakładach pracy tych działów pracy, których istnienie nie znajduje uzasadnienia gospodarczego bądź społecznego;

d) ograniczenie zatrudnienia w usługach, a w szczególności w handlu, w granicach konieczności, wynikających z potrzeb obrotu i właściwej organizacji pracy.

Art. 77. Dążyć się będzie do przekształcenia struktury zatrudnienia ludności w wieku zdolnym do pracy (15 — 59 lat) dla osiągnięcia następującego stanu zatrudnienia:

Ogółem		1947	1948	1949
W rolnictwie				
w całym kraju	mil.	7,3	7,2	7,1
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	..	1,2	1,3	1,4

		1947	1948	1949
Poza rolnictwem				
w całym kraju	mil.	4,3	4,7	5,2
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	1,0	1,2	1,4
W poszczególnych rodzajach gospodarki				
W gospodarce publicznej				
w całym kraju	mil.	2,7	2,9	3,1
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	0,8	0,9	1,0
W gospodarce spółdzielczej				
w całym kraju	mil.	0,4	0,5	0,7
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	0,2	0,3	0,4
W gospodarce prywatnej				
w całym kraju	mil.	8,5	8,5	8,5
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	1,2	1,3	1,4
W poszczególnych gałęziach gospodarki publicznej				
W rolnictwie i leśnictwie				
w całym kraju	mil.	0,38	0,37	0,35
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	0,15	0,15	0,14
W przemyśle i odbudowie				
w całym kraju	mil.	1,18	1.31	1,44
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	0,34	0,40	0,46
W komunikacji				
w całym kraju	mil.	0,51	0,53	0,54
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	0,19	0,20	0,21
W handlu i kredycie				
w całym kraju	mil.	0,03	0,04	0,05
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	0,01	0,01	0,01
W służbie publicznej				
w całym kraju	mil.	0,38	0,38	0,38
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	0,08	0,08	0,08
W oświacie, służbie zdrowia i ubezpieczeniach społecznych				
w całym kraju	mil.	0,25	0,27	0,30
w tym na Ziemiach Odzyskanych . .	„	0,06	0,07	0,09

DZIAŁ VIII.

Zadania główne Planu w zakresie obrotu towarowego z zagranicą.

Art. 78. 1. Obrót towarowy z zagranicą będzie kształtowany zgodnie z zadaniami wynikającymi z Planu.

2. Dążyć się będzie do:

a) zwiększenia obrotu towarowego z zagranicą celem i w sposób zapewniający najwyższe osiągalne korzyści dla gospodarstwa narodowego;

b) rozwoju eksportu celem stworzenia równowagi bilansu płatniczego, zabezpieczając jednak gospodarce artykuły produkcji krajowej, zgodnie z hierarchią potrzeb ustaloną w Planie (art. 70);

c) uzyskania kredytów zagranicznych na import, a przede wszystkim na import surowców i żywności w początkowym okresie Planu, oraz na import artykułów inwestycyjnych w całym okresie Planu.

3. W obrocie towarowym z zagranicą zapewniony zostanie udział gospodarki publicznej, spółdzielczej i prywatnej.

Art. 79. 1. Eksport w początkowym okresie Planu będzie obejmować przede wszystkim węgiel.

Dążyć się będzie stale do znacznego rozszerzenia udziału w eksporcie innych artykułów obok węgla.

2. Dopuszczony będzie eksport deficytowych (art. 69 ust. 1) artykułów droższych celem zapewnienia importu artykułów tańszych, zaspokajających te same potrzeby konsumcyjne.

3. Dążyć się będzie do zabezpieczenia na przyszłość rynków zbytu dla przetworów przemysłu rolnego, artykułów hodowlanych, nasion oraz wybranych przemysłowych artykułów konsumcyjnych.

Art. 80. 1. W początkowym okresie Planu utrzymany będzie import deficytowych (art. 69 ust. 1) artykułów żywnościowych, który w dalszym okresie ograniczony zostanie do pewnych ilości artykułów innych stref klimatycznych.

2. Import artykułów gotowych będzie stopniowo zmniejszany na rzecz rosnącego importu surowców i dóbr inwestycyjnych.

3. W okresie Planu następować będzie wzrost importu dóbr inwestycyjnych o długim procesie wytwórczym, których produkcja nie jest przewidziana w planie produkcyjnym, a których import okaże się konieczny dla wykonania Planu.

DZIAŁ IX.

Zadania główne Planu w zakresie gospodarki finansowej.

Art. 81. Polityka finansowa umożliwi planowane uruchomienie produkcji i inwestycji, harmonizując elementy finansowe z możliwościami materiałowymi.

Art. 82. 1. W r. 1947 zapewnione zostanie skoordynowane wykonanie budżetu, planu inwestycyjnego i rozdziału kredytów obrotowych.

2. Na r. 1948 sporządzony zostanie w oparciu o plany finansowo - gospodarcze poszczególnych działów gospodarstwa narodowego ogólny plan gospodarki finansowej, stanowiący integralną część Planu.

3. Dążyć się będzie do osiągnięcia następujących wyników w zakresie pokrycia wydatków w gospodarce finansowej:

		1947	1948	1949
a) przychody budżetowe	mild. zł	173,8	177,5	220,0
b) sprzedaż majątku państwowego	„ „	8,0	8,0	8,0
c) kredyty wewnętrzne	„ „	61,0	74,8	96,8

Art. 83. 1. Wyeliminowane będzie niebezpieczeństwo inflacji przez maksymalny wysiłek aparatu gospodarczego, a w szczególności aparatu skarbowego, oraz przez mobilizację niezbędnych środków finansowych.

2. Przeprowadzona zostanie stabilizacja kursu złotego w stosunku do walut zagranicznych.

Art. 84. 1. Równowaga budżetowa Państwa będzie utrzymana w całym okresie Planu.

2. W zakresie budżetów publicznych, poza budżetem Państwa, a w szczególności budżetów samorządowych, podjęte będą wysiłki do stopniowego równoważenia wpływów i wydatków oraz nastąpi włączenie gospodarki fi-

nansowej samorządów do ogólnego planu gospodarki finansowej.

3. W zakresie organizacji finansowania inwestycji, produkcji i obrotu nastąpi ustalenie form działania aparatu kredytowego, zapewniające możliwie najwyższą sprawność techniczną.

DZIAŁ X.

Zadania główne Planu w zakresie wzrostu i podziału dochodu narodowego.

Art. 85. 1. Ogólna wartość całej produkcji dóbr i usług w gospodarstwie narodowym będzie stopniowo wzrastać.

2. Dążyć się będzie w zakresie dochodu narodowego brutto do osiągnięcia:

A. W roku 1949 dochodu narodowego o około 13% wyższego w stosunku do r. 1938.

		1947	1948	1949
B. Dochodu narodowego w cenach z r. 1937	mild. zł	12,5	16,5	20,1
a) rolnictwo, rybołówstwo, lasy	„ „	3,7	4,7	5,2
b) przemysł, rzemiosło	„ „	5,0	6,9	8,5
c) usługi	„ „	3,8	4,9	6,4
C. Dochodu narodowego na głowę ludności w cenach z r. 1937 . . .	zł	547	717	860

Art. 86. 1. Podział dochodu narodowego dokonany będzie według kryteriów:

a) dających pierwszeństwo pracy przed innymi czynnikami produkcji;

b) zapewniających równomierny udział społeczeństwa w korzyściach płynących z odbudowy gospodarczej kraju, ze szczególnym uwzględnieniem wzrostu stopy życia pracowników fizycznych i umysłowych;

c) uniemożliwiających nadmierne zyski.

2. Realny dochód szerokich warstw pracujących zostanie podniesiony przez odpowiednią politykę płac i cen.

Art. 87. Dążyć się będzie do usunięcia rażących dysproporcji w podziale dochodu narodowego przez zmiany struktury gospodarczej i politykę podatkową oraz przez normalizację stosunków w zakresie obrotów wewnętrznych.

Art. 88. 1. Dążyć się będzie do co najmniej proporcjonalnego wzrostu ogólnego funduszu płac w stosunku do wzrostu konsumowanej części dochodu narodowego.

2. Stworzone zostaną warunki do:

a) stosowania we wszystkich gałęziach pracy uzasadnionych gospodarczo systemów płacy, przy jednoczesnym obniżaniu kosztów własnych;

b) przestrzegania zasady jednakowego wynagradzania za analogiczną pracę, wykonywaną w podobnych warunkach, a tym samym usunięcia w płacach rozpiętości, nieuzasadnionych gospodarczo, a krzywdzących społecznie;

c) wprowadzenia mierników wynagrodzeń za pracę dla różnych zawodów w oparciu o wymagane kwalifikacje, konieczny wysiłek, warunki, w jakich praca jest wykonywana, oraz zakres odpowiedzialności;

d) wykorzystania polityki płac dla urzeczywistnienia specjalnych założeń polityki zatrudnienia;

e) zastąpienia płacą gotówkową systemu częściowego wynagradzania za pracę świadczeniami w naturze tam, gdzie jest on dotychczas stosowany;

f) powszechnego i jednolitego stosowania zasadniczych świadczeń socjalnych (art. 62).

3. Dążyć się będzie do stworzenia jak najlepszych warunków pracy drogą zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, do rozbudowy wczasów oraz do szerokiego udostępnienia usług kulturalnych.

Art. 89. 1. a) Stopniowo usuwany będzie system cen podwójnych.

b) Ceny różniczkowe na ten sam artykuł będą ustalane w tych przypadkach, gdy zróżnicowanie cen dla różnych kategorii odbiorców konieczne jest dla realizacji specjalnych postulatów polityki społeczno-gospodarczej.

W szczególności stosowane mogą być ceny różniczkowe w przypadkach:

1) gdy ten sam artykuł może służyć do zaspokajania potrzeb różnych urzędów,

2) potrzeby zapewnienia szerokim warstwom oraz dla odbudowy biologicznej narodu pewnego minimum artykułów powszechnej konsumcji po cenach ulgowych,

3) konieczności stosowania z motywów socjalnych zwolnień od opłat konsumcyjnych niektórych artykułów powszechnego użytku.

2. a) System cen artykułów rolnych stworzy podstawy dla rentowności gospodarki wiejskiej;

b) dążyć się będzie do stworzenia korzystniejszego aniżeli w latach przedwojennych stosunku cen artykułów rolnych do cen handlowych artykułów przemysłowych nabywanych przez rolników;

c) dążyć się będzie do stosunkowo korzystniejszych dla rolników, wśród innych artykułów rolniczych, cen roślin przemysłowych i artykułów hodowlanych ze szczególną preferencją cen mleka, płaconych producentom rolnym.

3. a) System cen artykułów przemysłowych produkowanych w gospodarce państwowej, w związku z planowanym poziomem kosztów produkcji, zapewni rentowność przemysłowi państwowemu jako całości i umożliwi udział w finansowaniu planu inwestycyjnego;

b) poza przypadkami cen różniczkowych — dążyć się będzie do wyznaczania cen w gospodarce publicznej na poziomie zapewniającym pokrycie kosztów produkcji i zrównoważenie podaży z popytem;

c) odchylenia od zasad wskazanych w pkt b) mogą być stosowane:

1) o ile cele społeczno-gospodarcze szczególnej wagi nakazują ustalenie ceny poniżej kosztów produkcji,

2) o ile system kontroli cen zapewni — przy danym stanie podaży i popytu oraz organizacji aparatu — realne utrzymanie wyznaczonej ceny.

DZIAŁ XI.

Postanowienia szczegółowe dotyczące działalności w ramach gospodarki publicznej, spółdzielczej i prywatnej.

ROZDZIAŁ 1.

Gospodarka publiczna.

Art. 90. 1. Przepisy rozporządzeń i zarządzeń, wydanych na podstawie obowiązujących ustaw w celu wykonania Planu, stanowią normy działalności w gospodarce planowej.

2. Plany gospodarki publicznej przewidywać będą zaspokojenie potrzeb gospodarki: publicznej, spółdzielczej i prywatnej według hierarchii potrzeb ustalonej w Planie.

ROZDZIAŁ 2.

Gospodarka spółdzielcza.

Art. 91. Działalność w ramach gospodarki spółdzielczej rozwija się na podstawie własnego jej planu sporządzonego i wykonywanego w ramach obowiązujących przepisów.

Art. 92. 1. Gospodarka spółdzielcza stanie się głównym i decydującym czynnikiem w zakresie wymiany między wsią a miastem.

W r. 1949 gospodarka spółdzielcza dysponować będzie w dziedzinie obsługi wsi siecią punktów handlowych około 13.500, z których około 3.000 będzie się mieścić na terenie osiedli miejskich.

2. Gospodarka spółdzielcza stanie się ważnym czynnikiem w zakresie zaopatrzenia ludności miejskiej w dobra komsumcyjne.

W r. 1949 gospodarka spółdzielcza dysponować będzie siecią około 11.500 sklepów, obsługujących wyłącznie miasta.

Nastąpi rozbudowa sieci sklepów branżowych i organizowane będą domy towarowe.

3. Gospodarka spółdzielcza współdziałać będzie w zaopatrzeniu i zbycie wytworów warsztatów rzemieślniczych i chałupniczych oraz rozwinie inicjatywę w kierunku organizacji drobnej wytwórczości.

W poszczególnych gałęziach produkcji dóbr i usług, a przede wszystkim w przemyśle budowlanym, organizowane będą spółdzielnie pracy.

4. Gospodarka spółdzielcza stanie się ważnym czynnikiem w budownictwie i organizowaniu użytkowania mieszkań.

5. Gospodarka spółdzielcza rozszerzy się na inne rodzaje działalności, poza dotychczas prowadzoną, w zakresie zaspokajania potrzeb gospodarczych i społecznych szerokich warstw ludności.

Art. 93. 1. Gospodarka spółdzielcza, obejmując gałęzie przemysłu podlegające przekazaniu jej na podstawie ustawy z dnia 3.I.1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17), wykona plan przewidziany dla tych gałęzi niniejszą ustawą.

2. Gospodarka spółdzielcza spełni zadania w zakresie obsługi indywidualnych gospodarstw rolnych, przypadające jej w dziedzinie produkcji i przetwórstwa w wyniku wykonania reformy rolnej.

Art. 94. 1. Finansowanie działalności spółdzielni będzie oparte w zasadzie o ich środki własne oraz o krótkoterminowe kredyty bankowe, przyznawane w ramach hierarchii potrzeb ustalonej w Planie.

2. Spółdzielnie podejmować będą inwestycje w znacznej części ze środków własnych, a ponadto korzystać będą z kredytów średnio- i długo terminowych zgodnie z hierarchią potrzeb ustaloną w Planie.

Art. 95. Gospodarka spółdzielcza dążyć będzie do rozbudowy na Ziemiach Odzyskanych, celem doprowadzenia stanu sieci i organizacji aparatu do analogicznego udziału w gospodarstwie narodowym, jak w reszcie kraju.

ROZDZIAŁ 3.

Gospodarka prywatna.

Art. 96. 1. Gospodarka prywatna rozwijać się będzie w ramach obowiązującego ustawodawstwa, w szczególności według założeń i na podstawie warunków ustalonych w niniejszej ustawie i wydanych na jej podstawie rozporządzeń i zarządzeń.

2. Ogólna stabilizacja warunków gospodarczych oraz wykonanie ustawy z dnia 3.I.1946 r. o zakładaniu nowych przedsiębiorstw i popieraniu inicjatywy prywatnej w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 18) i art. 4 ustawy z dn. 3.I.1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17), a także dekretu z dnia 6.XII. 1946 r. o przekazywaniu przez Państwo mienia nierolniczego na obszarze Ziem Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 389) — zapewnią warunki rozwoju przedsiębiorczości prywatnej i wykorzystanie jej doświadczeń produkcyjnych i organizacyjnych.

3. Gospodarka rolna oparta będzie na silnych, zdrowych i zdolnych do wydatnej produkcji gospodarstwach zgodnie z zasadami ustalonymi dekretami z dnia 6.IX. 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 3, poz. 13) i z dnia 6.IX. 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 279).

Art. 97. Stworzone zostaną warunki zapewniające szczególną opiekę i pomoc Państwa:

a) w tych dziedzinach gospodarki, które zorganizowane w postaci drobnych przedsiębiorstw dają najlepsze wyniki gospodarcze dzięki elastycznemu i bezpośredniemu udziałowi prywatnego właściciela w działalności gospodarczej, a w szczególności przemysłowej wytwórczości precyzyjnej;

b) prywatnej wytwórczości uzupełniającej i pomocniczej dla przemysłu państwowego;

c) pionierskiej działalności w nowych działach produkcji;

d) działalności prywatnej w zakresie budownictwa mieszkaniowego;

e) eksportowej działalności przedsiębiorców prywatnych;

f) działalności przedsiębiorców prywatnych na Ziemiach Odzyskanych.

Art. 98. 1. Finansowanie działalności przedsiębiorców prywatnych będzie przede wszystkim oparte o ich środki własne oraz o krótkoterminowe kredyty bankowe, przyznawane w ramach hierarchii potrzeb ustalonej w Planie.

2. Przedsiębiorcy prywatni będą mogli korzystać z kredytów średnio- i długoterminowych według hierarchii potrzeb ustalonej w Planie, w zasadzie jednakże pod warunkiem odpowiedniego wkładu własnych środków pieniężnych w daną inwestycję.

Art. 99. Stworzone zostaną warunki dla osiągnięcia przez rzemiosło w r. 1949 produkcji dóbr i usług na głowę ludności co najmniej na poziomie przedwojennym drogą:

a) skierowania młodzieży, w szczególności młodzieży wiejskiej, do rzemiosła;

b) nowoczesnego szkolenia kadr rzemieślniczych;

c) wytwarzania potrzebnych dla rzemiosła maszyn i narzędzi oraz importu tych maszyn i niezbędnych surowców z zagranicy.

DZIAŁ XII.

Postanowienia końcowe.

Art. 100. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i zainteresowanym ministrom.

Art. 101. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1947 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Wiceprezes Rady Ministrów i Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

Wiceprezes Rady Ministrów:

Antoni Korzycki

Minister:

Wincenty Rzymowski

Minister:

Wincenty Baranowski

w/z Minister Obrony Narodowej:

Marian Spychalski

Minister Spraw Zagranicznych:

Zygmunt Modzelewski

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Radkiewicz

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chajn

Minister Oświaty:

Stanisław Skrzeszewski

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kocioł

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Kazimierz Rusinek

w/z Minister Kultury i Sztuki:

Leon Kruczkowski

Minister Żeglugi:

Adam Rapacki

Minister Leśnictwa:

Bolesław Podedworny

Minister Komunikacji:

Jan Rabanowski

Minister Poczt i Telegrafów:

Józef Putek

w/z Minister Zdrowia:

Jerzy Sztachelski

Minister Odbudowy:

Michał Kaczorowski

w/z Minister Aprowizacji:

Kazimierz Sokołowski

Załącznik do art. 70 ustawy o Planie Odbudowy Gospodarczej (poz. 285).

Bilanse materiałowe

Węgiel kamienny i brykiety		1947	1948	1949
Wydobycie i produkcja	tys. ton	58.200	68.200	78.300
Zużycie razem	„ „	41.200	45.000	48.600
zużycie techniczne kopalń	„ „	6.300	7.700	8.800
przemysł	„ „	20.300	21.500	22.700
komunikacja	„ „	6.500	7.200	7.900
opał	„ „	8.100	8.600	9.200
Wywóz	„ „	17.000	23.200	29.700
Produkty naftowe i paliwa płynne				
Przychód razem	tys. ton	574	630	714
pozostałość z poprzedniego roku	„ „	178	64	18
produkcja z ropy krajowej	„ „	117	140	176
produkcja z ropy importowanej	„ „	111	175	184
benzol, gazolina i inne	„ „	35	74	122
import produktów gotowych	„ „	133	177	214
Zużycie razem	„ „	510	612	714
cele drogowe	„ „	217	261	304
cele przemysłowe	„ „	75	90	105
cele rolnicze	„ „	123	148	173
cele konsumcyjne	„ „	35	41	48
rezerwa manipulacyjna	„ „	60	72	84
Pozostałość na koniec roku	„ „	64	18	—
Ruda żelazna — w wadze Fe				
Wydobycie	tys. ton	200	233	283
Zużycie	„ „	950	1.097	1.220
Niedobór	„ „	750	864	937
Surówka				
Produkcja	tys. ton	960	1.100	1.225
Remanenty	„ „	40	—	—
Zużycie	„ „	914	1.100	1.225
przemysł hutniczy	„ „	834	1.018	1.135
inne przemysły	„ „	80	82	90
Nadwyżka	„ „	86	—	—

Stal surowa		1947	1948	1949
Produkcja	tys. ton	1.456	1.783	2.033
wlewki	„ „	1.423	1.750	2.000
odlewy stalowe	„ „	33	33	33
Zużycie wlewków	„ „	1.300	1.536	1.745
Nadwyżka stali (wlewków)	„ „	93	214	255

Wyroby walcowane				
Produkcja	tys. ton	1.000	1.125	1.300
Zużycie razem	„ „	1.040	1.295	1.550
inwestycje i remonty	„ „	590	730	925
przetwórstwo	„ „	450	565	625
Wywóz	„ „	50	30	30
Niedobór	„ „	90	200	280

Cynk z produkcji pierwotnej				
Produkcja	tys. ton	80,0	90,0	110,0
Zużycie razem	„ „	62,0	71,0	87,0
do produkcji blachy	„ „	34,0	40,3	52,6
do produkcji cynku rafinowanego	„ „	8,2	9,4	11,0
cynk do celów innych	„ „	20,4	21,3	23,4
Wywóz	„ „	17,4	19,0	23,0

Blacha cynkowa				
Produkcja	tys. ton	32,6	38,5	50,5
Zużycie razem	„ „	20,6	22,5	28,5
na inwestycje i remonty	„ „	14,6	15,5	19,5
na przetwórstwo	„ „	6,0	7,0	9,0
Wywóz	„ „	12,0	16,0	22,0

Drewno (grubizna)				
Produkcja	mil. m^3	11,0	11,0	11,0
Zużycie razem	„ „	11,1	13,0	15,0
na inwestycje i remonty	„ „	4,4	5,4	6,5
na przetwórstwo i eksploatację	„ „	3,7	4,4	5,3
na opał	„ „	3,0	3,2	3,2
Niedobór	„ „	0,1	2,0	4,0

Cement				
Produkcja	mil. ton	1,5	1,7	2,0
Zużycie	„ „	1,2	1,5	1,8
Wywóz	„ „	0,3	0,2	0,2

Szkło taflowe				
Produkcja	mil. m^2	11,0	12,4	12,4
Zużycie	„ „	8,0	7,5	7,2
Wywóz	„ „	3,0	4,9	5,2

Bawełna				
Zużycie	tys. ton	85	92	115
Przywóz	„ „	85	92	115

		1947	1948	1949
W e ł n a p r a n a				
Produkcja	tys. ton	0,6	0,7	0,9
Zużycie	„ „	15,0	20,0	26,0
Przywóz	„ „	14,4	19,3	25,1
T k a n i n y b a w e ł n i a n e				
Produkcja	mil. m	270,0	330,0	400,0
Zużycie	„ „	220,0	270,0	320,0
Wywóz	„ „	50,0	60,0	80,0
T k a n i n y w e ł n i a n e				
Produkcja	mil. m	32,0	45,0	60,0
Zużycie	„ „	28,0	38,0	48,0
Wywóz	„ „	4,0	7,0	12,0
T k a n i n y ł y k o w e				
Produkcja	mil. m	52,0	60,0	74,0
Zużycie	„ „	28,0	30,0	36,0
Wywóz	„ „	24,0	30,0	38,0
T k a n i n y j e d w a b n e				
Produkcja	mil. m	16,0	18,0	20,0
Zużycie	„ „	14,3	15,5	17,0
Wywóz	„ „	1,7	2,5	3,0
S k ó r y s u r o w e — w wadze skór solonych				
Produkcja	tys. ton	10,0	11,0	12,0
Zużycie razem	„ „	36,4	42,7	50,0
do produkcji skór twardych . . .	„ „	20,0	21,0	30,0
do produkcji skór miękkich . . .	„ „	11,0	19,4	20,0
do odtworzenia zapasu w przerobie	„ „	5,4	2,3	—
Niedobór	„ „	26,4	31,7	38,0
S k ó r y t w a r d e				
Produkcja	tys. ton	9,2	9,6	14,0
Zużycie	„ „	10,7	9,6	14,0
Przywóz (skóra podeszwowa) . . .	„ „	1,5	—	—
S k ó r y m i ę k k i e				
Produkcja	tys. m²	1.838	3.460	3.460
Zużycie	„ „	1.838	3.460	3.460
P a p i e r				
Produkcja	tys. ton	200	230	250
Zużycie	„ „	191	219	236
Wywóz	„ „	9	11	14

		1947	1948	1949
Kwas siarkowy				
Produkcja	tys. ton	176	246	276
Zużycie	„ „	176	246	276
Karbid				
Produkcja	tys. ton	130	164	200
Zużycie	„ „	130	164	200
Kauczuk				
a) naturalny				
Zużycie	tys. ton	1,0	1,3	1,4
Przywóz	„ „	1,0	1,3	1,4
b) syntetyczny				
Zużycie	„ „	4,0	4,9	5,3
Przywóz	„ „	4,0	4,9	5,3
c) z regeneracji				
Zbiór w ilości potrzebnej dla zużycia	„ „	0,9	2,0	2,2

		1946/7	1947/8	1948/9
Pszenica, żyto, jęczmień				
Zbiór ogółem	tys. ton	4.055,2	5.931,0	7.477,6
Zużycie	tys. ton	4.903,2	6.087,0	7.322,6
Niedobór	„ „	848,0	156,0	—
Nadwyżka	„ „	—	—	155,0
Ziemniaki				
Zbiór ogółem	tys. ton	18.709	23.000	27 140
Zużycie	„ „	18.709	22.916	27.051
Nadwyżka	„ „	—	84	89
Mięso różne ogółem				
Produkcja	tys. ton	230,9	445,4	666,3
Zużycie	„ „	282,0	440,8	583,8
Niedobór	„ „	51,1	—	—
Nadwyżka	„ „	—	4,6	82,5
Tłuszcze zwierzęce i roślinne				
Produkcja	tys. ton	85,2	111,9	170,7
Zużycie	„ „	143,6	185,7	198,5
Niedobór	„ „	58,4	73,8	27,8
Cukier				
Produkcja	tys. ton	375	442	520
Zużycie	„ „	275	342	420
Nadwyżka	„ „	100	100	100

Załącznik do art. 71 ustawy o Planie Odbudowy Gospodarczej (poz. 285).

Zużycie towarów na jednego mieszkańca rocznie		**1947**	**1948**	**1949**
Węgiel kamienny	kg	1.776	1.931	2.077
Produkty naftowe i paliwa płynne	„	21,9	26,2	30,5
Ruda żelazna — w wadze Fe	„	40,9	47,0	52,1
Surówka	„	39,3	47,2	52,3
Stal surowa	„	58,7	67,3	75,9
Wyroby walcowane	„	44,8	55,9	66,2
Cynk z produkcji pierwotnej	„	2,6	3,0	3,7
Blacha cynkowa	„	0,8	0,9	1,2
Drewno (grubizna)	m^3	0,47	0,55	0,64
Cement	kg	51,7	64,3	76,9
Szkło taflowe	m^2	0,34	0,32	0,31
Bawełna	kg	3,6	3,9	4,9
Wełna prana	„	0,6	0,8	1,1
Tkaniny bawełniane	m	9,4	11,5	13,6
Tkaniny wełniane	„	1,2	1,6	2,0
Tkaniny łykowe	„	1,2	1,3	1,5
Tkaniny jedwabne	„	0,62	0,67	0,73
Skóry surowe	kg	1,5	1,8	2,1
Skóry twarde	„	0,45	0,41	0,59
Skóry miękkie	m^2	0,08	0,14	0,14
Papier	kg	8,2	9,4	10,1
Kwas siarkowy	„	7,5	10,6	11,7
Karbid	„	5,6	7,0	8,5
Kauczuk	„	0,25	0,34	0,38
Pszenica, żyto, jęczmień	„	211,3	261,2	312,9
Ziemniaki	„	806,4	983,5	1.156,0
Mięso różne ogółem	„	12,2	18,9	24,9
Tłuszcze zwierzęce i roślinne	„	6,2	7,9	8.5
Cukier	„	11,8	14,6	17,9

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 16 sierpnia 1947 r. Nr 53, poz. 285).

260

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 czerwca 1947 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe osób wojskowych.

Na podstawie art. 10 dekretu z dnia 14 lutego 1946 r. o uposażeniu wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 371) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym

miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe osób wojskowych (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 4, poz. 34) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 skreśla się ust. 2;

2) § 2 otrzymuje brzmienie:

„(1) Żołnierzom w razie podróży służbowej lub odkomenderowania (delegacji) do miejscowości położonej poza zwykłym miejscem służbowym należą się:

1) diety,

2) zwrot kosztów przejazdu,

3) zwrot kosztów noclegu.

(2) Podoficerom i szeregowcom pełniącym zasadniczą służbę wojskową, nadterminowym oraz podchorążym w razie podróży służbowej lub odkomenderowania (delegacji) do miejscowości położonej poza zwykłym miejscem służbowym, należy się tylko zwrot kosztów przejazdu.

(3) W wyjątkowych przypadkach Minister Obrony Narodowej może przyznać żołnierzom, wymienionym w ust. 2, należności wyszczególnione w ust. (1).";

3) § 4 otrzymuje brzmienie:

„Za członków rodziny uważa się osoby wymienione w art. 7 ust. 2 dekretu z dnia 14 lutego 1946 r. o uposażeniu wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 371).";

4) w § 7 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„(2) Przepis ust. (1) nie dotyczy przypadków odkomenderowania na kursy i do szkół wojskowych lub cywilnych.";

5) § 12 otrzymuje brzmienie:

„Pozostającemu w odkomenderowaniu (delegacji) nie przysługuje prawo do diet za czas urlopu.";

6) § 13 otrzymuje brzmienie:

„Diety wynoszą dziennie 450 zł. Przy podróżach do m. st. Warszawy, do m. i powiatu Gdańska, do m. Gdyni i powiatu morskiego oraz na teren Ziem Odzyskanych, z wyjątkiem powiatu gliwickiego, bytomskiego i zabrskiego, diety wynoszą 500 zł dziennie.";

7) § 14 otrzymuje brzmienie:

„(1) Jednostką obliczania diet jest 24-godzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tego miejsca.

(2) Jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa dłużej niż 24 godziny, należy się za końcowy okres czasu: ponad 6 do 12 godzin — połowa diety, ponad 12 do 18 godzin — 75%, a ponad 18 godzin — cała dieta.

(3) Jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa krócej niż 24 godziny, należy się za okres czasu: ponad 6 do 12 godzin — połowa diety, ponad 12 do 18 godzin — 75% diety, a ponad 18 godzin — cała dieta.";

8) § 15 skreśla się;

9) § 22 otrzymuje brzmienie:

„(1) Prawo przejazdu pierwszą klasą pociągu służy oficerom w stopniu marszałka, generała i pułkownika (równorzędnym), a także żołnierzom towarzyszącym służbowo przy przejazdach szefów władz naczelnych, przedstawicieli państw obcych, misji zagranicznych oraz oficerów armii obcych.

(2) Prawo przejazdu drugą klasą pociągu służy oficerom niewymienionym w ust. 1.

(3) Prawo przejazdu trzecią klasą pociągu służy podoficerom i szeregowcom.";

10) § 24 otrzymuje brzmienie:

„Ministrowi, Wiceministrom Obrony Narodowej, Szefowi Sztabu Generalnego oraz generałom służy w przypadku podróży służbowej prawo przejazdu w wozie sypialnym.";

11) po § 32 wstawia się osobny rozdział w brzmieniu następującym:

„Rozdział IIa.

Zwrot kosztów noclegu.

§ 32-a. (1) Żołnierzowi przysługuje prawo do zwrotu kosztów noclegu za noce spędzone w miejscowości, będącej celem podróży lub delegacji służbowej, podczas całego okresu pobytu w tej miejscowości.

(2) Żołnierz otrzymuje zwrot kosztów noclegu za noc spędzoną w innej miejscowości, jeżeli pobyt w tej miejscowości był konieczny

ze względów komunikacyjnych w drodze do miejscowości bądź z miejscowości, będącej celem podróży lub delegacji służbowej.

§ 32-b. Jeżeli żołnierz z braku miejsca nie mógł korzystać i nie korzystał z noclegu w służbowym domu noclegowym, przysługuje mu zwrot kosztów noclegu w wysokości rzeczywiście poniesionej. Fakt niemożności korzystania z noclegu w służbowym domu noclegowym powinien być potwierdzony na rozkazie wyjazdu przez jednostkę, do której żołnierz był delegowany.

§ 32-c. Podstawą do obliczania kosztów noclegu są rachunki hoteli.

§ 32-d. W przypadkach nieprzedłożenia rachunku żołnierzowi służy prawo tylko do ryczałtu w wysokości 100 zł za każdą noc, spędzoną w miejscowości będącej celem podróży służbowej lub delegacji, albo w innej miejscowości, w warunkach określonych w § 32-a ust. (2).";

12) ust. 1 § 34 otrzymuje brzmienie:

„(1) Za podstawę obliczenia ryczałtu określonego w § 33 służy uposażenie za miesiąc, w którym nastąpiło zgłoszenie się do służby w nowym miejscu służbowym.";

13) ust. 2 i 3 § 36 otrzymuje brzmienie:

„(2) Jeżeli z przyczyn od przeniesionego niezależnych nie może nastąpić przewóz w sposób określony w ust. 1, zwraca się koszty przewozu dokonane innymi środkami komunikacji.

(3) Przepisy §§ 18, 19, 21 ust. (2) i 35 stosuje się odpowiednio.";

14) § 37 otrzymuje brzmienie:

„W razie przeniesienia żołnierza na własną prośbę nie służą żadne należności, mogą jednak być one przyznane w całości lub części według uznania Ministra Obrony Narodowej.";

15) ust. 1 § 41 otrzymuje brzmienie:

„(1) Wszelkie rachunki diet, kosztów przejazdu i kosztów noclegu z tytułu podróży służbowej, krótkotrwałej delegacji i przeniesienia powinny być przedstawione w terminie 14 dni, licząc od następnego dnia po odbyciu podróży służbowej, delegacji lub przeniesienia, rachunki zaś kosztów przewozu urządzenia domowego — w terminie 14 dni, licząc od następnego dnia po dokonaniu przewozu urządzenia domowego.";

16) ust. 3 § 41 otrzymuje brzmienie:

„(3) Koszty wspólnej podróży kołowej podaje w rachunku osoba najstarsza stopniem.";

17) ust. 2 § 43 otrzymuje brzmienie:

„(2) W przypadkach podróży służbowej lub delegacji — diety, zwrot kosztów przejazdu i noclegów powinna wypłacać ta władza, która zarządziła podróż służbową lub delegację.";

18) ust. 1 § 44 otrzymuje brzmienie:

„(1) Żołnierzom udającym się w podróż służbową służy prawo do zaliczki nieprzekraczającej przypuszczalnych kosztów przejazdu, noclegu i należnych diet.";

19) § 45 otrzymuje brzmienie:

„W przypadkach, w których podróże służbowe trwają dłuższy okres czasu lub stale się powtarzają, Minister Obrony Narodowej może przyznać za zgodą Ministra Skarbu, zamiast kosztów przejazdu, noclegów i diet — ryczałt, płatny z góry wraz z uposażeniem.";

20) § 46 otrzymuje brzmienie:

„Do należności za podróże służbowe, odkomenderowania (delegacje) i przeniesienia poza granicami kraju — stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzeń, regulujących te należności w odniesieniu do funkcjonariuszów państwowych.";

21) § 47 skreśla się.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 marca 1947 r. z tym, że za okres od dnia 1 marca 1947 r. do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia:

1) kwota dziennych diet, określonych w § 13, wynosi 250 zł, a przy podróżach do m. st. Warszawy, do m. Gdańska, do m. Gdyni i powiatu morskiego oraz na teren Ziem Odzyskanych — 300 zł;

2) koszty noclegu zwraca się tylko do wysokości 120 zł za każdą noc, a w przypad-

kach nieprzedłożenia rachunku hotelowego wypłaca się ryczałt w wysokości 50 zł za każdą noc.

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

w/z Minister Obrony Narodowej:

Marian Spychalski

w/z Minister Skarbu:

Leon Kurowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 sierpnia 1947 r Nr 52, poz. 273).

261

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 lipca 1947 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych.

Na podstawie art. 5 ust. 4 i art. 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 86, poz. 663 i z 1946 r. Nr 28, poz. 175) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781) z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 97, poz. 885, z 1935 r. Nr 65, poz. 407, z 1936 r. Nr 52, poz. 369, z 1937 r. Nr 9, poz. 68 i 69, Nr 39, poz. 303, Nr 55, poz. 432, z 1938 r. Nr 43, poz. 355, Nr 53, poz. 414 i Nr 74, poz. 522, z 1939 r. Nr 14, poz. 79 i Nr 25, poz. 166, z 1945 r. Nr 21, poz. 126, z 1946 r. Nr 28, poz. 179, Nr 29, poz. 189, Nr 43, poz. 253, Nr 51, poz. 291 i Nr 52, poz. 296 oraz z 1947 r. Nr 36, poz. 169) wprowadza się zmianę następującą:

w § 39 wyszczególnienie stanowisk zaliczonych do 11 stawki uzupełnia się jak następuje:

„Kierownik sekretariatu: w Sądzie Najwyższym, w sądzie apelacyjnym, w sądzie okręgowym, w prokuraturach tych sądów, w Trybunale Ubezpieczeń Społecznych, Kierownik sekretariatu rzecznika interesu publicznego przy tym Trybunale, kierownik sekretariatu w okręgowym sądzie ubezpieczeń społecznych, w sądzie grodzkim i w sądzie pracy".

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Pracy i Opieki Społecznej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

w/z Minister Skarbu:

Tadeusz Dietrich

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Kazimierz Rusinek

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 16 sierpnia 1947 r. Nr 53, poz. 287).

262

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 20 maja 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie wykonania art. 9 dekretu z dnia 19 sierpnia 1946 r. o koncesjonowaniu garbarń, zakładów do solenia i suszenia skór surowych oraz niektórych fabryk obuwia i pasów transmisyjnych.

Na podstawie art. 10 dekretu z dnia 19 sierpnia 1946 r. o koncesjonowaniu garbarń, zakładów do solenia i suszenia skór surowych oraz niektórych fabryk-obuwia lub pasów transmisyjnych (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 250) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przedmioty, co do których sąd na podstawie art. 9 dekretu z dnia 19 sierpnia 1946 r. o koncesjonowaniu garbarń, zakładów do solenia i suszenia skór surowych oraz niektórych fabryk obuwia lub pasów transmisyjnych (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 250) orzekł ich przepadek na rzecz Skarbu Państwa, przekazuje się Centralnemu Zarządowi Przemysłu Skórzanego.

§ 2. Przekazywanie przedmiotów wskazanych w § 1 następuje odpłatnie według zasad ustalonych przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 sierpnia 1947 r. Nr 52, poz. 273).

263

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 19 czerwca 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych, Zdrowia i Skarbu o zmianie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 19 października 1945 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego.

Na podstawie art. 10 i 11 ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 180), w związku z art. 2 dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zarządzie Ziem Odzyskanych (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 295) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 19 października 1945 r. wydanym w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Skarbu i Administracji Publicznej w sprawie wykonania ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 263), wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 7 dodaje się na końcu nowe dwa następujące zdania:
„Rozrachunki ze Skarbem Państwa za leczenie w państwowych i samorządowych zakładach leczniczych prowadzą te zakłady z wojewódzkimi władzami administracji ogólnej (wydział opieki społecznej)".

„Koszty pomocy leczniczej pokrywane są z budżetu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej".

2) § 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„(1) Roszczenie o zasiłki i pomoc winno być pod rygorem utraty prawa do tych świadczeń zgłoszone przed dniem 31 grudnia 1947 r. albo w ciągu 6 miesięcy od dnia powzięcia wiadomości przez osobę zainteresowaną o śmierci uczestnika ruchu podziemnego lub partyzanckiego, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 1948 r.".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1947 r.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Kazimierz Rusinek

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski
Marszałek Polski

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Józef Dubiel

Minister Zdrowia:

Tadeusz Michejda

w/z Minister Skarbu:

Leon Kurowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 sierpnia 1947 r. Nr 52, poz. 280).

264

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

z dnia 7 lipca 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Ziem Odzyskanych, Obrony Narodowej, Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu w sprawie norm dziennych zasiłku dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego oraz zdemobilizowanych żołnierzy.

Na podstawie art. 21 § 2 dekretu z dnia 18 lipca 1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego oraz zdemobilizowanych żołnierzy (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 202) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dzienna norma zasiłku, przysługującego w myśl dekretu z dnia 18 lipca 1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego oraz zdemobilizowanych żołnierzy (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 202), wynosi:

	w gminach miejskich	w gminach wiejskich
a) na osobę uprawnioną na podstawie art. 2 § 1 lit. a) i b) i art. 14 § 1 powołanego dekretu	35 zł	17 zł
b) na dziecko do lat 16 (art. 2 § 1 lit. c) i d) dekretu	11 zł	10 zł
c) na dziecko ponad lat 16 (art. 2 § 1 lit. c) i d) dekretu) oraz na rodziców i na rodzeństwo (art. 2 § 1 lit. e) i f) dekretu . .	3 zł	2 zł

Normy przysługujące w gminach miejskich stosuje się także w gminach wiejskich o uprawnieniach finansowych gmin miejskich, w gminach w okręgu podstołecznym i w okręgach przemysłowych oraz w gminach uzdrowiskowych i letniskowych.

§ 2. Zasiłek wypłaca się z dołu w terminach miesięcznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 maja 1947 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Administracji Publicznej, wydane w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu z dnia 31 października 1945 r. w sprawie norm dziennych zasiłku dla rodzin żołnierzy oraz dla zdemobilizowanych żołnierzy (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 276).

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Czajkowski

w/z Minister Obrony Narodowej:

Marian Spychalski

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Edmund Giebartowski

w/z Minister Skarbu:

Leon Kurowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 sierpnia 1947 r. Nr 52, poz. 281).

265

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 lipca 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Aprowizacji, Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej o dozorze nad wyrobem i obrotem napojami chłodzącymi gazowanymi.

Na podstawie art. 8 pkt a), b), d), e), g) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 343), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 977), ustawą z dnia 15 czerwca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 342) oraz dekretem z dnia 8 stycznia 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 44), zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisom niniejszego rozporządzenia podlega wyrób i obrót napojami chłodzącymi gazowanymi

§ 2. Wytwórnia napojów chłodzących gazowanych powinna się składać co najmniej z następujących pomieszczeń:

1) właściwej wytwórni, gdzie napoje chłodzące gazowane są nalewane do naczyń pod ciśnieniem;

2) zmywalni z wodą ciepłą;

3) magazynu czystego szkła i gotowego produktu;

4) umywalni z wodą dobrą do picia dla ludzi, zaopatrzonej w mydło i czyste ręczniki;

5) szatni (szafy) na ubrania dla pracowników;

6) biura sprzedaży.

Umywalnia i szatnia nie mogą się mieścić w pomieszczeniach, wymienionych w punktach 1), 2) i 3).

W każdym pomieszczeniu musi się znajdować spluwaczka z czystą wodą, codziennie zmienianą.

Ponadto wytwórnie, produkujące napoje fermentowane w rodzaju kwasu chlebowego, powinny posiadać osobne pomieszczenia dla fermentacji.

§ 3. Wytwórnie napojów chłodzących gazowanych mogą się znajdować w odległości co najmniej 3 m od ustępów ogólnych skanalizowanych, połączonych z miejską siecią kanalizacyjną lub z miejscową oczyszczalnią ścieków, zaś od ustępów nieskanalizowanych, dołów ustępowych, obór, stajen, chlewów, gnojowisk i śmietników w odległości co najmniej 10 m.

§ 4. Lokal wytwórni powinien być widny i odpowiadać obowiązującym przepisom sanitarnym oraz budowlanym:

1) podłoga we właściwej wytwórni i zmywalni musi być nieprzepuszczalna, gładka, łatwo dająca się zmywać, ze spadem i kanałami ściekowymi, zakrytymi siatką lub gęstą kratką;

2) ściany wytwórni właściwej i zmywalni powinny być wyłożone do wysokości 2 m glazurą, bądź pomalowane farbą olejną; w pozostałych pomieszczeniach ścia-

ny powinny być pomalowane i czysto utrzymane, okna — zaopatrzone w siatki dla ochrony od much;

3) wytwórnia napojów chłodzących gazowanych musi być połączona z siecią wodociągowo-kanalizacyjną; w razie braku miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej wytwórnia musi mieć własne urządzenie wodociągowo-kanalizacyjne; woda powinna być badana 2 razy do roku na koszt wytwórcy i musi odpowiadać wszelkim wymaganiom pod względem chemicznym i bakteriologicznym, przewidzianym w obowiązujących przepisach o wodzie do picia i do potrzeb gospodarczych.

Dostarczanie wody do wytwórni w inny sposób (w beczkowozach, kubłach itp.) jest zabronione.

§ 5. Saturatory, używane do produkcji napojów chłodzących, powinny być z miedzi, wewnątrz bielonej czystą cyną, mogącą zawierać najwyżej 0,3% ołowiu.

Za należyte bielenie saturatorów odpowiedzialny jest wytwórca napojów chłodzących gazowanych.

Wytwórca obowiązany jest na żądanie władz sanitarnych i inspekcji pracy przedstawić zaświadczenie organów kontrolnych Ministerstwa Przemysłu i Handlu stwierdzające, że saturator jest sprawdzony na ciśnienie i odpowiada obowiązującym w tej dziedzinie przepisom prawnym. Kontrola na ciśnienie saturatora jest wykonywana na koszt wytwórcy.

Maksymalne ciśnienie robocze saturatora wynosi 10 atm., przy napełnianiu syfonów — 6—10 atm., przy dużych butelkach objętości 0,7 litra — 3 - 4 atm., przy małych butelkach objętości 0,25 litra — 2 - 3 atm.

Saturatory powinny być kontrolowane na jakość pobiały przynajmniej 2 razy do roku. Wodę przy badaniu pobiały należy pozostawić w saturatorach na 48 godzin, po czym bada się ją na zawartość miedzi i ołowiu. Ilość miedzi nie może przekroczyć w napojach chłodzących gazowanych 1 mg, a ołowiu—0,3 mg w litrze wody.

Opłaty za badanie saturatora i wody są wpłacane do kasy Państwowego Zakładu Higieny i zarachowane na dochód budżetu Ministerstwa Zdrowia.

§ 6. Przewody, doprowadzające do maszyn obciągających syfony lub butelki, powinny być zrobione z rurki czystej cyny lub z rurki gumowej, nie zawierającej szkodliwych składników dla zdrowia i wytrzymującej ciśnienie do 12 atm.

§ 7. Syfonice do napełniania syfonów i obciągaczki do napełniania butelek powinny być zawsze czysto utrzymane oraz posiadać pancerze ochronne dla zabezpieczenia pracujących od wypadków.

Osoby zatrudnione przy syfonicach powinny być zaopatrzone w okulary ze szkła nierozpryskowego i fartuch nieprzemakalny.

Dla udzielenia pierwszej pomocy w razie wypadku każda wytwórnia powinna posiadać apteczkę z podstawowymi środkami do tego celu.

§ 8. Zabrania się stosowania balonów miedzianych do fabrykacji i obrotu napojami chłodzącymi gazowanymi oraz syfonów szklanych.

§ 9. Do produkcji i obrotu mogą być używane wyłącznie butelki szklane, hermetycznie zamykane, wytrzymujące stosowane ciśnienie dwutlenku węgla. Zamknięcia butelek muszą być wykonane z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia. Butelki te nie mogą być używane do jakichkolwiek innych celów.

§ 10. Do produkcji napojów chłodzących gazowanych muszą być użyte surowce, odpowiadające właściwym przepisom. W szczególności chemikalia powinny być chemicznie czyste i nie mogą zawierać zanieczyszczeń szkodliwych dla zdrowia jak np. arsenu, miedzi, baru itp.

Dwutlenek węgla może być stosowany tylko z butli stalowych. W wytwórni właściwej przy każdym saturatorze nie może być więcej jak dwie butle z dwutlenkiem węgla.

Do zakwaszania napojów chłodzących w rodzaju lemoniad i kwasów mogą być używane kwasy: cytrynowy, winowy, jadalny mlekowy. Stosowanie kwasu octowego jest zabronione.

§ 11. Do słodzenia napojów chłodzących może być używany tylko czysty biały cukier (sacharoza).

§ 12. Na etykiecie napojów chłodzących gazowanych musi być wymieniona:

1) nazwa produktu np.: „woda sodowa", „lemoniada" o smaku np. pomarańczowym, kwas o smaku....

2) imię i nazwisko właściciela (firma) i dokładny adres wytwórni.

Na etykietach napojów chłodzących gazowanych nie wolno umieszczać rysunków owoców.

§ 13. Do czynności, związanych z wyrobem, sprzedażą i innym wprowadzaniem w obieg napojów chłodzących, nie mogą być dopuszczone osoby, dotknięte jedną z chorób wymienionych w art. 2 pkt 1—30 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 198), albo inną chorobą zaraźliwą lub odrażającą chorobą skórną. Osoby, zajęte przy czynnościach, związanych z wyrobem i wprowadzeniem w obieg napojów chłodzących, obowiązane są zachowywać należytą czystość.

§ 14. W stosunku do wymagań lokalowych i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych istniejących już wytwórni powiatowa władza administracji ogólnej ma prawo zastosować ulgi, jednak nie dłużej niż w ciągu 2 lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 15. Syfony szklane mogą być w użyciu przy produkcji napojów chłodzących gazowanych w ciągu 3 lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Syfony szklane, które pozostają w obiegu, muszą być utrzymane w należytej czystości i odpowiadać następującym wymaganiom:

1) główka syfonu może być przygotowana z mieszaniny ołowiu i antymonu pod warunkiem jednak, że z zewnątrz będzie poniklowana, a wewnątrz główki przewód (wkładka) będzie przygotowany z czystej cyny, mogącej zawierać najwyżej 0,3% ołowiu;

2) wszystkie metalowe części wewnętrzne syfonu, stykające się z wodą, powinny być wykonane z metalu nieszkodliwego dla zdrowia, bądź posrebrzone lub pocynowane czystą cyną;

3) rurka szklana wpuszczona do syfonu, łącząca się okuciem z główką, powinna posiadać okucie z czystej cyny.

Za stan higieniczny syfonów odpowiedzialny jest wytwórca napojów chłodzących gazowanych,

§ 16. Winni przekroczeń niniejszego rozporządzenia podlegają odpowiedzialności, przewidzianej w rozdziale III rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 343).

§ 17. Przepisy rozporządzenia niniejszego w niczym nie naruszają innych obowiązujących przepisów o higienie i bezpieczeństwie pracy.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia:

Tedeusz Michejda

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

w/z Minister Aprowizacji:

Kazimierz Sokołowski

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Józef Dubiel

w/z Minister Skarbu:

Leon Kurowski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Kazimierz Rusinek

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 sierpnia 1947 r. Nr 52, poz. 283).

266

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 26 czerwca 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie dodatku lotniczego dla oficerów, podoficerów zawodowych i nadterminowych, wchodzących w skład personelu latającego i lotniczo-technicznego Wojsk Lotniczych oraz formacji lotniczych Marynarki Wojennej.

Na podstawie art. 30 dekretu z dnia 14 lutego 1946 r. o uposażeniu wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 371) zarządza się, co następuje:

§ 1. Oficerom, podoficerom zawodowym i nadterminowym, posiadającym wyszkolenie lotnicze lub lotniczo-techniczne, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, którzy pełnią czynną służbę wojskową w lotnictwie, przyznaje się, ze względu na szczególne właściwości służby, dodatek lotniczy.

§ 2. Wysokość dodatku lotniczego ustala się według następujących stawek miesięcznych:

a) dla liniowego personelu latającego 50%

b) dla liniowego personelu nielatającego 25%

c) dla personelu lotniczo-technicznego zatrudnionego bezpośrednio przy obsłudze samolotów . . 30%

d) dla personelu lotniczo-technicznego, należącego do obsługi urządzeń materiałowych 15%

uposażenia zasadniczego. Zaszeregowanie poszczególnych stanowisk do odpowiednich grup dodatku lotniczego przeprowadza Minister Obrony Narodowej oddzielnym zarządzeniem.

§ 3. Prawo do dodatku lotniczego powstaje od dnia 1-go następnego miesiąca po objęciu stanowiska, do którego przywiązany jest dodatek lotniczy.

§ 4. Prawo do dodatku lotniczego gaśnie z końcem miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło zaprzestanie pełnienia służby na stanowisku, do którego przywiązany jest dodatek lotniczy.

§ 5. Oficerowie, podoficerowie zawodowi i nadterminowi, nie pełniący służby z powodu choroby, urlopu dla poratowania zdrowia lub wdrożenia postępowania rewizyjno-lekarskiego, zatrzymują dodatek lotniczy przez okres 6-ciu miesięcy, licząc od dnia 1-go następnego miesiąca po zaprzestaniu pełnienia czynności służbowych z powodu choroby, urlopu dla poratowania zdrowia lub wdrożenia postępowania rewizyjno-lekarskiego.

§ 6. Skierowani do szkół (kursów) lotniczych lub technicznych w charakterze elewów zachowują przez cały czas pobytu w szkole (na kursie) dodatek lotniczy pobierany ostatnio przed skierowaniem do szkoły (na kurs).

§ 7. Oficerowie, podoficerowie zawodowi i nadterminowi przekazani do dyspozycji Departamentu (Wydziału) Personalnego otrzymują dodatek lotniczy tylko za ten miesiąc, w którym nastąpiło przekazanie.

§ 8. Dodatek lotniczy wypłaca się miesięcznie z góry wraz z uposażeniem za dany miesiąc.

Wydatki na ten cel pokrywa się z tego samego tytułu budżetowego, co i uposażenie.

§ 9. Dodatek lotniczy nie wyklucza prawa do innych dodatków przywiązanych do uposażenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1947 r.

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski
Marszałek Polski

w/z Minister Skarbu:

Leon Kurowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 16 sierpnia 1947 r. Nr 53, poz. 288).

267

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 26 czerwca 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o dodatku lokalnym do uposażenia wojskowych, pełniących służbę na niektórych obszarach kraju.

Na podstawie art 30 dekretu z dnia 14 lutego 1946 r. o uposażeniu wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 371) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wszystkim oficerom, podoficerom zawodowym i nadterminowym, pełniącym służbę w formacjach wojskowych, stacjonowanych na obszarze miasta i powiatu Gdańska, miasta Gdyni, powiatu morskiego oraz Ziem Odzyskanych z wyjątkiem powiatów gliwickiego, bytomskiego i zabrskiego, przyznaje się ze względu na szczególne warunki dodatek lokalny.

§ 2. Wysokość dodatku lokalnego wynosi miesięcznie:

Generał broni	2.400 zł
Generał dywizji	2.100 „
Generał brygady	1.800 „
Pułkownik	1.500 „
Podpułkownik	1.350 „
Major	1.100 „
Kapitan	1.000 „
Porucznik	900 „
Podporucznik	800 „
Chorąży	700 „
Starszy sierżant zawodowy i nadterminowy	600 „
Sierżant zawod. i nadterm.	500 „
Plutonowy „ „ „	450 „
Kapral „ „ „	400 „

§ 3. Za obszar Ziem Odzyskanych, na których obowiązuje dodatek lokalny, uważa się ziemie na zachód i północ od granic Państwa z roku 1939, z wyłączeniem powiatów gliwickiego, bytomskiego i zabrskiego.

§ 4. Wyłączone od prawa do dodatku lokalnego są osoby wojskowe, wymienione w § 1, w przypadkach:

a) przebywania na leczeniu szpitalnym lub na urlopie dla poratowania zdrowia przez przeciąg czasu, przekraczający 6 miesięcy,

b) przebywania w dyspozycji wydziału personalnego poza obszarem, wymienionym w § 1, ponad 1 miesiąc, licząc od dnia pierwszego następnego miesiąca po dniu skierowania do dyspozycji wydziału personalnego.

§ 5. Osoby, wymienione w § 1, a przebywające w szkołach (na kursach) wojskowych, zatrzymują przez czas przebywania w szkole (na kursie) dodatek lokalny z ograniczeniem, przewidzianym w § 6.

§ 6. Równoczesne pobieranie dodatku lokalnego na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz dodatku stołecznego jest niedopuszczalne.

§ 7. W przypadku przeniesienia służbowego oficera, podoficera zawodowego i nadterminowego do formacji wojskowej stacjonowanej na obszarze, wymienionym w § 1, prawo do dodatku lokalnego powstaje z dniem pierwszym najbliższego miesiąca kalendarzowego po objęciu stanowiska na nowym miejscu służbowym.

§ 8. W przypadku przeniesienia służbowego powyższych osób z obszaru, wymienionego w § 1, do miejscowości, w której nie przysługuje dodatek lokalny prawo do dodatku lokalnego gaśnie z dniem ostatnim miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło zwolnienie ze stanowiska.

§ 9. Dodatek lokalny wypłaca się wraz z uposażeniem za dany miesiąc.

§ 10. Nabycie i wygaśnięcie prawa do dodatku lokalnego ogłasza się w rozkazie dziennym formacji wojskowej, podając równocześnie podstawę powodującą nabycie bądź wygaśnięcie prawa do dodatku lokalnego.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1947 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 marca 1947 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o dodatku lokalnym do uposażenia wojskowych, pełniących służbę na niektórych obszarach kraju. (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 177).

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski
Marszałek Polski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 16 sierpnia 1947 r. Nr 53, poz. 289).

268

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 lipca 1947 r. L. D. V. 3092/4/47 (Nr 274)

w sprawie zezwolenia Zakładom Ubezpieczeń na wypłatę sum ubezpieczeniowych, płatnych na wypadek śmierci spadkodawców przed wymiarem podatku od nieodpłatnego nabycia praw majątkowych.

Do

Izb Skarbowych i urzędów skarbowych.

Na mocy art. 22 dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o podatku od nabycia praw majątkowych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 106), obowiązującego w odniesieniu do spadków od dnia 1 stycznia 1947 r. — przed uiszczeniem podatku, przypadającego od nabycia praw do spadku, nie może nastąpić bez zezwolenia władzy podatkowej wypłata sum ubezpieczeniowych płatnych wskutek śmierci spadkodawcy.

Celem szybszego uruchomienia części sum ubezpieczeniowych, płatnych na wypadek śmierci spadkodawcy — Ministerstwo Skarbu zezwala Zakładom Ubezpieczeń wszelkiego rodzaju na wypłatę takich sum bez uprzedniego uzyskania osobnego w każdym wypadku zezwolenia właściwej władzy podatkowej pod warunkiem jednakże, że Zakład Ubezpieczeń zatrzyma co najmniej jedną czwartą część sumy ubezpieczeniowej do dyspozycji władz podatkowych na pokrycie podatku od nabycia praw majątkowych, i że wypłacona łączna suma ubezpieczenia w żadnym wypadku nie przekroczy kwoty 1.000.000 zł.

Ministerstwo Skarbu ponadto zezwala Zakładom Ubezpieczeń na niezatrzymywanie ¼ części sum ubezpieczeniowych wszelkiego rodzaju, płatnych na skutek śmierci spodkodawcy, o ile suma wypłaty nie przewyższy w żadnym wypadku 50.000 zł.

Zakłady Ubezpieczeń są obowiązane o każdej wypłacie, dokonanej na podstawie niniejszego zarządzenia, natychmiast zawiadomić władzę podatkową właściwą do wymiaru podatku spadkowego i zarazem podać jej imię i nazwisko oraz ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy, jako też osób, na rzecz których wypłata nastąpiła, a to pod rygorem, że w razie niewypełnienia tego obowiązku lub w razie nieusprawiedliwionej zwłoki, wydanie sumy ubezpieczeniowej będzie uważane za dokonane bez zezwolenia, a Zakład Ubezpieczenia poniesie skutki, połączone z wydaniem przedmiotów spadkowych bez zezwolenia władzy skarbowej, a zatem odpowiadać będzie za podatek od nabycia praw majątkowych.

Władzą podatkową właściwą do wymiaru podatku spadkowego w myśl art. 9 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 174) jest urząd skarbowy podług miejsca położenia majątku spadkowego t. j. przy wierzytelnościach z tytułu umów ubezpieczenia, podług siedziby zarządu lub oddziału instytucji ubezpieczeniowej, wypłacającej ubezpieczenie.

Celem przyśpieszenia likwidacji sum ubezpieczeniowych, Ministerstwo Skarbu zarządza, aby urzędy skarbowe, właściwe do wymiaru podatku spadkowego załatwiały sprawy, o których mowa zaraz po otrzymaniu zawiadomień.

Powyższe zarządzenie odnosi się do wypłat sum ubezpieczeniowych, płatnych wskutek śmierci spadkodawcy wyłącznie w tych przypadkach, w których śmierć nastąpiła w czasie po 31 grudnia 1946 r.; gdy śmierć nastąpiła przed tym dniem należy stosować okólnik Nr 479 z dnia 3.X.1946 r. Nr. D. V/4 — 4/20/46, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr 20, poz. 220.

Podsekretarz Stanu:

T. Dietrich

269

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 1 sierpnia 1947 r. L.D.V. 6949/1/47 (Nr 280)

w sprawie księgowania ceny zakupu towarów importowanych.

Do

izb skarbowych, urzędów skarbowych oraz urzędów rewizyjnych.

I. Ze względów gospodarczych Ministerstwo Skarbu poleca nie kwestionować jako dowodu w postępowaniu podatkowym ksiąg handlowych podatników — importerów, sprowadzających towary z zagranicy bez przydziału dewiz (t. j. za własne waluty lub dewizy posiadane w kraju bądź zagranicą), z tego powodu, iż podatnicy w księgach wykazują wartość importowanych towarów nie według ceny zakupu, wynikającej z przeliczenia według urzędowego kursu, ustalonego uchwałami Komisji Dewizowej, figurującej w rachunku ceny wyrażonej w walucie obcej, lecz według ceny nabycia określonej w walucie polskiej w zaświadczeniu, wydanym przez sp. z o. o. „Zagrot" w Warszawie, ul. Sienkiewicza 4.

Zaświadczenia powyższe będą wydawane przez wymienioną firmę na podstawie uchwał, powziętych w każdym konkretnym przypadku przez Komitet Funduszu Dewizowego lub przez Komisję Akceptacyjną na Międzynarodowych Targach Gdańskich 1947 r.

II. W związku z powyższym nie należy kwestionować u importerów przy ustalaniu wysokości ich zobowiązań podatkowych w podatku dochodowym wprowadzonej do ksiąg w sposób wyżej określony wartości sprowadzonego towaru z tym jednak zastrzeżeniem, iż, gdy z jednej strony wartość ta podlega uwzględnieniu przy wyprowadzaniu zysku na sprzedaży omawianych towarów, to z drugiej strony ustalona jak wyżej cena (plus koszty uboczne: transport i ubezpieczenie itd.) powinna być przyjmowana przez importera za podstawę oszacowania w zamknięciu rachunkowym pozostałych w dniu bilansowym importowanych towarów, o ile nie będzie ona wyższa od istniejącej w tym dniu ceny rynkowej (art. 249, 424 k. h.).

Podsekretarz Stanu:

Mgr. T. Dietrich

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Z MINISTERSTWA SKARBU

KOMUNIKAT

o unieważnieniu zagubionych pokwitowań kasowych.

Ministerstwo Skarbu unieważnia zagubione przez rejestratora Urzędu Skarbowego w Grajewie okręgu administracyjnego Izby Skarbowej w Białymstoku niewykorzystane pokwitowania kasowe od Nr 122404 e do 122420 e.

OGŁOSZENIE

o unieważnieniu legitymacji służbowej.

Dyrekcja Ceł w Krakowie unieważnia skradzioną legitymację służbową Nr 126 wystawioną 4.IX. 46 r. Bieleckiemu Władysławowi, kontr. podkom. skarb. w Urzędzie Celnym w Krakowie.

KOMUNIKAT

w sprawie prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu.

Od 1-go września 1947 r. prenumerata Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu wynosić będzie rocznie zł 1.500; półrocznie zł 850; kwartalnie zł 500; miesięcznie zł 200.

Prenumeratę przyjmuje się na okresy od miesięca następnego po dokonaniu wpłaty i na okres nie dłuższy niż do końca 1947 r.

Należność za numery Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z okresu przed wpłaceniem prenumeraty będzie pobierana według cen sprzedażnych poszczególnych numerów.

Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe Administracji Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu w P. K. O. Nr I-4428, podając cel wpłaty, nazwę instytucji względnie nazwisko i imię wpłacającego, adres oraz okres, którego wpłata dotyczy. Wysyłkę egzemplarzy dokonuje się po otrzymaniu wpłaty.

Ogłoszenie za 1 milimetr szerokości 1 szpalty wynosi zł 70.

Cena numeru zł 130.

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu, Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Prenumerata roczna zł 800; półroczna zł 450; kwartalna zł 250; miesięczna zł 100.
Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe Administracji Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu w P. K. O. Nr I-4428, podając cel wpłaty, nazwę instytucji względnie nazwisko i imię wpłacającego, adres oraz okres czasu którego prenumerata dotyczy. Wysyłkę egzemplarzy dokonuje się po otrzymaniu wpłaty. Prenumeratę przyjmuje się na okresy od miesiąca następnego po dokonaniu wpłaty, jednak na okres nie dłuższy niż do końca 1947 r.
Reklamacje z powodu nieotrzymania numeru należy zgłaszać we właściwym Urzędzie pocztowym natychmiast po otrzymaniu następnego kolejnego numeru. Reklamacje kierowane do Administracji pozostaną bez odpowiedzi.
Pojedyńcze numery są do nabycia w Administracji Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu, Warszawa, ul. Wileńska 2/4. Cena ogłoszeń za 1 milimetr szerokości 1 szpalty, wynosi zł 40.

Druk. „AUTOMA", Warszawa, ul. Wileńska 7.